

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند رحمتگر مهریان

الم ۱

فولادوند: الف لام ميم

مکارم: الم.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ ۲

فولادوند: خداست که هیچ معبد [بحقی] جز او نیست و زنده [پایینده] است

مکارم: معبدی جز خداوند یگانه زنده و پایدار و نگهدارنده، نیست.

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنْزَلَ التَّورَاهَ وَالْإِنجِيلَ ۚ ۳

فولادوند: این کتاب را در حالی که مؤید آنچه [از کتابهای آسمانی] پیش از خود می‌باشد به حق [و به تدریج] بر تو نازل کرد و تورات و انجیل را

مکارم: (همان کسی که) کتاب را بحق بر تو نازل کرد، که با نشانه‌های کتب پیشین، منطبق است، و تورات و انجیل را.

مِنْ قَبْلِ هُدَىٰ لِلنَّاسِ وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواٰ بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو اِنْتِقامٍ ۚ ۴

فولادوند: پیش از آن برای رهنمود مردم فرو فرستاد و فرقان [=جاداکننده حق از باطل] را نازل کرد کسانی که به آیات خدا کفر ورزیدند بی‌تردید عذابی سخت‌خواهند داشت و خداوند شکست ناپذیر و صاحب انتقام است

مکارم: پیش از آن، برای هدایت مردم فرستاد، و (نیز) کتابی که حق را از باطل مشخص می‌سازد، نازل کرد، کسانی که به آیات خدا کافر شدند، کیفر شدیدی دارند، و خداوند (برای کیفر بدکاران و کافران لجوچ)، توانا و صاحب انتقام است.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفِي عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۵

فولادوند: در حقیقت هیچ چیز [نه] در زمین و نه در آسمان بر خدا پوشیده نمی‌ماند

مکارم: هیچ چیز، در آسمان و زمین، بر خدا مخفی نمی‌ماند. (بنابراین، تدبیر آنها بر او مشکل نیست).

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُ كُمْ فِي الْأَرْضَ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۶

فولادوند: اوست کسی که شما را آن گونه که می‌خواهد در رحمها صورتگری می‌کند هیچ معبدی جز آن توانای حکیم نیست

مکارم: او کسی است که شما را در رحم (مادران)، آن چنان که می‌خواهد تصویر می‌کند. معبدی جز خداوند عزیز و حکیم،

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُّحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَآخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَإِنَّمَا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَبَعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ اِنْتِغَاءُ الْفِتْنَةِ وَآبْتِغَاءُ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلُهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلُّ مَنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿٧﴾

فولادوند: اوست کسی که این کتاب [=قرآن] را بر تو فرو فرستاد پاره‌ای از آن آیات محکم [=صريح و روشن] است آنها اساس کتابند و [پاره‌ای] دیگر متشابهاتند [که تاویل پذیرند] اما کسانی که در دلهایشان انحراف است برای فتنه‌جویی و طلب تاویل آن [به دلخواه خود] از متشابه آن پیروی می‌کنند با آنکه تاویلش را جز خدا و رب شهداران در دانش کسی نمی‌داند [آنان که] می‌گویند ما بدان ایمان آوردم همه [چه محکم و چه متشابه] از جانب پروردگار ماست و جز خردمندان کسی متذکر نمی‌شود

مکارم: او کسی است که این کتاب (آسمانی) را بر تو نازل کرد، که قسمتی از آن، آیات «محکم» (صريح و روشن) است، که اساس این کتاب می‌باشد؛ (و هر گونه پیچیدگی در آیات دیگر، با مراجعه به اینها، بر طرف می‌گردد). و قسمتی از آن، «متشابه» است (آیاتی که به خاطر بالا بودن سطح مطلب و جهات دیگر، در نگاه اول، احتمالات مختلفی در آن می‌رود؛ ولی با توجه به آیات محکم، تفسیر آنها آشکار می‌گردد). اما آنها که در قلوبشان انحراف است، به دنبال متشابهات اند، تا فتنه‌انگیزی کنند (و مردم را گمراه سازند)، و تفسیر (نادرستی) برای آن می‌طلبند؛ در حالی که تفسیر آنها را، جز خدا و راسخان در علم، نمی‌دانند. (آنها که به دنبال فهم و درک اسرار همه آیات قرآن در پرتو علم و دانش الهی) می‌گویند: «ما به همه آن ایمان آوردم، همه از طرف پروردگار ماست.» و جز صاحبان عقل، متذکر نمی‌شوند (و این حقیقت را درک نمی‌کنند).

رَبَّنَا لَا تُرْغِبْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٨﴾

فولادوند: [می‌گویند] پروردگارا پس از آنکه ما را هدایت کردی دلهایمان را دستخوش انحراف مگردان و از جانب خود رحمتی بر ما ارزانی دار که تو خود بخشایشگری

مکارم: (راسخان در علم، می‌گویند): پروردگارا! دلهایمان را، بعد از آنکه ما را هدایت کردی، (از راه حق) منحرف مگردان! و از سوی خود، رحمتی بر ما ببخش، زیرا تو بخشنده‌ای!

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٩﴾

فولادوند: پروردگارا به یقین تو در روزی که هیچ تردیدی در آن نیست گردآورنده [حمله] مردمانی قطعاً خداوند در وعده [خود] خلاف نمی‌کند

مکارم: پروردگارا! تو مردم را، برای روزی که تردیدی در آن نیست، جمع خواهی کرد، زیرا خداوند، از وعده خود، تخلف نمی‌کند. (ما به تو و رحمت بیایانت، و به وعده رستاخیز و قیامت ایمان داریم).

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأَوْلَئِكَ هُمْ وَقُوْدُ النَّارِ ﴿١٠﴾

فولادوند: در حقیقت کسانی که کفر ورزیدند اموال و اولادشان چیزی [از عذاب خدا] را از آنان دور نخواهد کرد و آنان خود هیزم

دوزخند

مکارم: ثروتها و فرزندان کسانی که کافر شدند، نمی‌تواند آنان را از (عذاب) خداوند باز دارد، (و از کیفر، رهایی بخشد). و آنان خود، آتشگیره دوزخند.

كَدَأْبٍ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾

فولادوند: [آنان] به شیوه فرعونیان و کسانی که پیش از آنان بودند آیات ما را دروغ شمردند پس خداوند به [سزا] گناهانشان [گربیان] آنان را گرفت و خدا سخت‌کیفر است

مکارم: (عادت آنان در انکار و تحریف حقایق)، همچون عادت آل فرعون و کسانی است که پیش از آنها بودند، آیات ما را تکذیب کردند، و خداوند آنها را به (کیفر) گناهانشان گرفت، و خداوند، شدید العقاب است.

قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُعَلَّمُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٢﴾

فولادوند: به کسانی که کفر ورزیدند بگو به زودی مغلوب خواهید شد و [سپس در روز رستاخیز] در دوزخ محشور می‌شوید و چه بد بستری است

مکارم: به آنها که کافر شدند بگو: (از پیروزی موقت خود در جنگ احمد، شاد نیاشید! بزودی مغلوب خواهید شد، و (سپس در رستاخیز) به سوی جهنم، محشور خواهید شد. و چه بد جایگاهی است!

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِتَنَنِ التِّقَاتِ فِتَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَى كَافِرَةٌ يَرُونَهُمْ مُّثِيلَهِمْ رَأَيَ الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤْيِدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لَأُولَئِي الْأَبْصَارِ ﴿١٣﴾

فولادوند: قطعا در برخورد میان دو گروه برای شما نشانه‌ای [و درس عبرتی] بود گروهی در راه خدا می‌جنگیدند و دیگر [گروه] کافر بودند که آنان [=مؤمنان] را به چشم دو برابر خود می‌دیدند و خدا هر که را بخواهد به یاری خود تایید می‌کند یقینا در این [ماجرا] برای صاحبان بینش عبرتی است

مکارم: در دو گروهی که (در میدان جنگ بدر)، با هم رو به رو شدند، نشانه (و درس عبرتی) برای شما بود: یک گروه، در راه خدا نبرد می‌کرد، و جمع دیگری که کافر بود، (در راه شیطان و بت)، در حالی که آنها (گروه مومنان) را با چشم خود، دو برابر آنچه بودند، می‌دیدند. (و این خود عاملی برای وحشت و شکست آنها شد). و خداوند، هر کس را بخواهد (و شایسته بداند)، با یاری خود، تایید می‌کند. در این، عبرتی است برای بینایان!

رُزِّيْنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَئْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ ﴿١٤﴾

فولادوند: دوستی خواستنیها[ی گوناگون] از زنان و پسران و اموال فراوان از زر و سیم و اسب‌های نشاندار و دامها و کشتزار[ها]

برای مردم آراسته شده [لیکن] این جمله مایه تمتع زندگی دنیاست و [حال آنکه] فرجام نیکو نزد خداست

مکارم: محبت امور مادی، از زنان و فرزندان و اموال هنگفت از طلا و نقره و اسبهای ممتاز و چهارپایان و زراعت، در نظر مردم جلوه داده شده است، (تا در پرتو آن، آزمایش و تربیت شوند، ولی) اینها (در صورتی که هدف نهایی آدمی را تشکیل دهند،) سرمایه زندگی پست (مادی) است، و سرانجام نیک (و زندگی والا و جاویدان)، نزد خداست.

قُلْ أَئُبْيِئُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَلِكُمْ لِلّذِينَ اتَّقُواْ عِنْدَ رَبِّهِمْ حَنَّاتُ تَحْرِيٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

فولادوند: بگو آیا شما را به بهتر از اینها خبر دهم برای کسانی که تقوا پیشه کرده‌اند نزد پروردگارشان باعهایی است که از زیر [درختان] آنها نهرها روان است در آن جاودانه بمانند و همسرانی پاکیزه و [نیز] خشنودی خدا [را دارند] و خداوند به [امور] بندگان [خود] بیناست

مکارم: بگو: آیا شما را از چیزی آگاه کنم که از این (سرمایه‌های مادی)، بهتر است؟ برای کسانی که پرهیزکاری پیشه کرده‌اند، (و از این سرمایه‌ها، در راه مشروع و حق و عدالت، استفاده می‌کنند)، در نزد پروردگارشان (در جهان دیگر)، باعهایی است که نهرها از پای درختانش می‌گذرد، همیشه در آن خواهند بود، و همسرانی پاکیزه، و خشنودی خداوند (نصیب آنهاست). و خدا به (امور) بندگان، بیناست.

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبُّنَا إِنَّا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقَنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٦﴾

فولادوند: همان کسانی که می‌گویند پروردگارا ما ایمان آوردیم پس گناهان ما را بر ما ببخش و ما را از عذاب آتش نگاه دار

مکارم: همان کسانی که می‌گویند: پروردگارا! ما ایمان آورده‌ایم، پس گناهان ما را بیامز، و ما را از عذاب آتش، نگاهدار!

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِيقِينَ وَالْمُسْتَغْرِفِينَ بِالْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾

فولادوند: [ایناند] شکیبات و راستگویان و فرمانبرداران و اتفاق‌کنندگان و آمرزش‌خواهان در سحرگاهان

مکارم: آنها که (در برابر مشکلات، و در مسیر اطاعت و ترک گناه،) استقامت می‌ورزند، راستگو هستند، (در برابر خدا) خضع، و (در راه او) اتفاق می‌کنند، و در سحرگاهان، استغفار می‌نمایند.

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

فولادوند: خدا که همواره به عدل قیام دارد گواهی می‌دهد که جز او هیچ معبدی نیست و فرشتگان [او] و دانشوران [نیز گواهی می‌دهند که] جز او که توانا و حکیم است هیچ معبدی نیست

مکارم: خداوند، (با ایجاد نظام واحد جهان هستی،) گواهی می‌دهد که معبدی جز او نیست، و فرشتگان و صاحبان دانش، (هر کدام به گونه‌ای بر این مطلب،) گواهی می‌دهند، در حالی که (خداوند در تمام عالم) قیام به عدالت دارد، معبدی جز او نیست،

که هم توانا و هم حکیم است.

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءُهُمُ الْعِلْمُ بَعْدًا يَنْهِمُ وَمَنْ يَكُفُرُ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩﴾

فولادوند: در حقیقت دین نزد خدا همان اسلام است و کسانی که کتاب [آسمانی] به آنان داده شده با یکدیگر به اختلاف نپرداختند مگر پس از آنکه علم برای آنان [حاصل] آمد آن هم به سابقه حسدی که میان آنان وجود داشت و هر کس به آیات خدا کفر ورزد پس [بداند] که خدا زودشمار است

مکارم: دین در نزد خدا، اسلام (و تسلیم بودن در برابر حق) است. و کسانی که کتاب آسمانی به آنان داده شد، اختلافی (در آن) ایجاد نکردند، مگر بعد از آگاهی و علم، آن هم به خاطر ظلم و ستم در میان خود، و هر کس به آیات خدا کفر ورزد، (خدا به حساب او میرسد، زیرا) خداوند، سریع الحساب است.

إِنْ حَاجُوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِي لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأَمَّيْنَ أَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلُّوْ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠﴾

فولادوند: پس اگر با تو به محاجه برخاستند بگو من خود را تسلیم خدا نموده ام و هر که مرا پیروی کرده [نیز خود را تسلیم خدا نموده است] و به کسانی که اهل کتابند و به مشرکان بگو آیا اسلام آورده اید پس اگر اسلام آورند قطعاً هدایت یافته اند و اگر روی برترافتند فقط رسانند پیام بر عهد توست و خداوند به [امور] بندگان بیناست

مکارم: اگر با تو، به گفتگو و ستیر برخیزند، (با آنها مجادله نکن!) و بگو: من و پیروانم، در برابر خداوند (و فرمان او)، تسلیم شده ایم. و به آنها که اهل کتاب هستند (یهود و نصاری) و بیسوادان (مشرکان) بگو: آیا شما هم تسلیم شده اید؟ اگر (در برابر فرمان و منطق حق)، تسلیم شوند، هدایت می بینند، و اگر سریعچی کنند، (نگران می باش! زیرا) بر تو، تنها ابلاغ (رسالت) است، و خدا نسبت به (اعمال و عقاید) بندگان، بیناست.

إِنَّ الَّذِينَ يَكُفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرُهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾

فولادوند: کسانی که به آیات خدا کفر می ورزند و پیامبران را بنافق می کشند و دادگستران را به قتل می رسانند آنان را از عذابی دردنک خبر ده

مکارم: کسانی که نسبت به آیات خدا کفر می ورزند و پیامبران را بنافق می کشند، و (نیز) مردمی را که امر به عدالت می کنند به قتل می رسانند، به کیفر دردنک (الله) بشارت ده!

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبَطْتُمْ أَعْمَالَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢٢﴾

فولادوند: آنان کسانی اند که در [این] دنیا و [در سرای] آخرت اعمالشان به هدر رفته و برای آنان هیچ یاوری نیست شبکه رشد، شبکه ملی مدارس ایران <http://www.roshd.ir>

مکارم: آنها کسانی هستند که اعمال (نیکشان، به خاطر این گناهان بزرگ،) در دنیا و آخرت تباہ شده، و یاور و مددکار (و شفاعت کننده‌ای) ندارند.

۲۳ ﴿
وَهُمْ مُعْرِضُونَ
أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَوْلَى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ

فولادوند: آیا داستان کسانی را که بهره‌ای از کتاب [تورات] یافته‌اند ندانسته‌ای که چون به سوی کتاب خدا فرا خوانده می‌شوند تا میانشان حکم کند آنگه گروهی از آنان به حال اعراض روی بر می‌تابند

مکارم: آیا ندیدی کسانی را که بهره‌ای از کتاب (آسمانی) داشتند، به سوی کتاب الهی دعوت شدند تا در میان آنها داوری کند، سپس گروهی از آنان، (با علم و آگاهی)، روی میگردانند، در حالی که (از قبول حق) اعراض دارند؟

۲۴ ﴿
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

فولادوند: این بدان سبب بود که آنان [به پندار خود] گفتند هرگز آتش جز چند روزی به ما نخواهد رسید و برساخته‌هایشان آنان را در دینشان فریفته کرده است

مکارم: این عمل آنها، به خاطر آن است که می‌گفتند: «آتش (دوخت)، جز چند روزی به ما نمی‌رسد. (و کیفر ما، به خاطر امتیازی که بر اقوام دیگر داریم، بسیار محدود است.)» این افترا (و دروغی که به خدا بسته بودند)، آنها را در دینشان مغروف ساخت (و گرفتار انواع گناهان شدند).

۲۵ ﴿
فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوَقِيتُ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

فولادوند: پس چگونه خواهد بود [حالشان] آنگاه که آنان را در روزی که هیچ شکی در آن نیست گرد آوریم و به هر کس [پاداش] دستاوردهش به تمام [و کمال] داده شود و به آنان ستم نرسد

مکارم: پس چگونه خواهند بود هنگامی که آنها را برای روزی که شکی در آن نیست (روز رستاخیز) جمع کنیم، و به هر کس، آنجه (از اعمال برای خود) فراهم کرده، بطور کامل داده شود؟ و به آنها ستم نخواهد شد (زیرا محصول اعمال خود را می‌جینند).

۲۶ ﴿
قُلِ اللَّهُمَّ مَا لِكَ الْمُلْكُ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَتَرَعَّ الْمُلْكُ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتَعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ
بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

فولادوند: بگو بار خدایا تویی که فرمانفرمایی هر آن کس را که خواهی فرمانروایی بخشی و از هر که خواهی فرمانروایی را باز ستانی و هر که را خواهی عزت بخشی و هر که را خواهی خوار گردانی همه خوبیها به دست توست و تو بر هر چیز توانایی

مکارم: بگو: «بار الها! مالک حکومتها تویی، به هر کس بخواهی، حکومت می‌بخشی، و از هر کس بخواهی، حکومت را می‌گیری، هر کس را بخواهی، عزت می‌دهی، و هر که را بخواهی خوار می‌کنی. تمام خوبیها به دست توست، تو بر هر چیزی قادری.

تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي الْلَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيَّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيَّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ

مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾

فولادوند: شب را به روز در می‌آوری و روز را به شب در می‌آوری و زنده را از مرده بیرون می‌آوری و مرده را از زنده خارج می‌سازی و هر که را خواهی بی‌حساب روزی می‌دهی

مکارم: شب را در روز داخل می‌کنی، و روز را در شب، و زنده را از مرده بیرون می‌آوری، و مرده را از زنده، و به هر کس بخواهی، بدون حساب، روزی می‌بخشی.

لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلَيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ
تَتَّقُوا مِنْهُمْ نُقَاتَةً وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾

فولادوند: مؤمنان نباید کافران را به جای مؤمنان به دوستی بگیرند و هر که چنین کند در هیچ چیز [او را] از [دوستی] خدا [بهره‌ای] نیست مگر اینکه از آنان به نوعی تقیه کند و خداوند شما را از [عقوبت] خود می‌ترساند و بازگشت [همه] به سوی خداست

مکارم: افراد با ایمان نباید به جای مومنان، کافران را دوست و سریرست خود انتخاب کنند، و هر کس چنین کند، هیچ رابطه‌ای با خدا ندارد (و پیوند او بکلی از خدا گستاخ می‌شود)، مگر اینکه از آنها به پرهیزید (و به خاطر هدفهای مهمتری تقیه کنید). خداوند شما را از (نافرمانی) خود، بر حذر می‌دارد، و بازگشت (شما) به سوی خداست.

قُلْ إِنْ تُخْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبَدُّوْهُ يَعْلَمُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

فولادوند: بگو اگر آنچه در سینه‌های شماست نهان دارید یا آشکارش کنید خدا آن را می‌داند و [نیز] آنچه را در آسمانها و آنچه را در زمین است می‌داند و خداوند بر هر چیزی تواناست

مکارم: بگو: اگر آنچه را در سینه‌های شماست، پنهان دارید یا آشکار کنید، خداوند آن را می‌داند، و (نیز) از آنچه در آسمانها و زمین است، آگاه می‌باشد، و خداوند بر هر چیزی تواناست.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنِهِ أَمَدًا بَعِيدًا
وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَؤُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾

فولادوند: روزی که هر کسی آنچه کار نیک به جای آورده و آنچه بدی مرتکب شده حاضر شده می‌یابد و آرزو می‌کند کاش میان او و آن [کارهای بد] فاصله‌ای دور بود و خداوند شما را از [کیفر] خود می‌ترساند و [در عین حال] خدا به بندگان [خود] مهربان است

مکارم: روزی که هر کس، آنچه را از کار نیک انجام داده، حاضر می‌بیند، و آرزو می‌کند میان او، و آنچه از اعمال بد انجام داده، فاصله زمانی زیادی باشد. خداوند شما را از (نافرمانی) خودش، بر حذر می‌دارد، و (در عین حال،) خدا نسبت به همه بندگان، مهربان

است.

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحِبِّكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣١﴾

فولادوند: بگو اگر خدا را دوست دارید از من پیروی کنید تا خدا دوستتان بدارد و گناهان شما را بر شما ببخشاید و خداوند آمرزنده مهربان است

مکارم: بگو: اگر خدا را دوست میدارید، از من پیروی کنید! تا خدا (نیز) شما را دوست بدارد، و گناهانتان را ببخشد، و خدا آمرزنده مهربان است.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ إِنْ تَوَلَّوْا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾

فولادوند: بگو خدا و پیامبر [او] را اطاعت کنید پس اگر رویگردان شدند قطعاً خداوند کافران را دوست ندارد

مکارم: بگو: از خدا و فرستاده (او)، اطاعت کنید! و اگر سریچی کنید، خداوند کافران را دوست نمیدارد.

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾

فولادوند: به یقین خداوند آدم و نوح و خاندان ابراهیم و خاندان عمران را بر مردم جهان برتری داده است

مکارم: خداوند، آدم و نوح و آل ابراهیم و آل عمران را بر جهانیان برتری داد.

ذُرِّيَّةٌ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلَيْهِمْ ﴿٣٤﴾

فولادوند: فرزندانی که بعضی از آنان از [نسل] بعضی دیگرند و خداوند شنوای داناست

مکارم: آنها فرزندان (و دودمانی) بودند که (از نظر پاکی و تقوا و فضیلت)، بعضی از بعض دیگر گرفته شده بودند، و خداوند، شنوای داناست (و از کوششها آنها در مسیر رسالت خود، آگاه می‌باشد).

إِذْ قَالَتِ امْرَأَةٌ عِمْرَانَ رَبِّيْ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾

فولادوند: چون زن عمران گفت پروردگارا آنچه در شکم خود دارم نذر تو کردم تا آزاد شده [از مشاغل دنیا و پرستشگر تو] باشد پس از من بپذیر که تو خود شنوای دانایی

مکارم: (به یاد آورید) هنگامی را که همسر عمران گفت: خداوند! آنچه را در رحم دارم، برای تو نذر کردم، که محرر (و آزاد، برای خدمت خانه تو) باشد. از من بپذیر، که تو شنوای دانایی!

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّيْ إِنِّي وَضَعَتْهَا أُنْشَى وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ الذَّكْرُ كَالْأَنْشَى وَإِنِّي سَمِيَّتُهَا

مَرِيمَ وَإِنِّي أُعِيدُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾

فولادوند: پس چون فرزندش را بزاد گفت پروردگارا من دختر زاده ام و خدا به آنچه او زایید داناتر بود و پسر چون دختر نیست و من نامش را مریم نهادم و او و فرزندانش را از شیطان رانده شده به تو پناه می‌دهم

مکارم: ولی هنگامی که او را به دنیا آورد، (و او را دختر یافت)، گفت: خداوند! من او را دختر آوردم - ولی خدا از آنچه او به دنیا آورده بود، آگاهتر بود - و پسر، همانند دختر نیست. (دختر نمی‌تواند وظیفه خدمتگزاری معبد را همانند پسر انجام دهد). من او را مریم نام گذاردم، و او و فرزندانش را از (وسوشهای) شیطان رانده شده، در پناه تو قرار می‌دهم.

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَا مَرِيمُ أَنِّي لَكِ هَذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

﴿٣٧﴾

فولادوند: پس پروردگارش وی [=مریم] را با حسن قبول پذیرا شد و او را نیکو بار آورد و زکریا را سرپرست وی قرار داد زکریا هر بار که در محراب بر او وارد می‌شد نزد او [نوعی] خوراکی می‌یافتد [می‌گفت ای مریم این از کجا برای تو] [آمده است او در پاسخ می‌آگفت این از جانب خدادست که خدا به هر کس بخواهد بی شمار روزی می‌دهد]

مکارم: خداوند، او (مریم) را به طرز نیکویی پذیرفت، و به طرز شایسته‌ای، (نهال وجود) او را رویانید (و پرورش داد)، و کفالت او را به زکریا سپرد. هر زمان زکریا وارد محراب او می‌شد، غذای مخصوصی در آن جا میدید. از او پرسید: ای مریم! «این را از کجا آورده‌ای؟!» گفت: «این از سوی خدادست. خداوند به هر کس بخواهد، بی‌حساب روزی می‌دهد».

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ

﴿٣٨﴾

فولادوند: آنجا [بود که] زکریا پروردگارش را خواند [و] گفت پروردگارا از جانب خود فرزندی پاک و پسندیده به من عطا کن که تو شنونده دعایی

مکارم: در آنجا بود که زکریا، (با مشاهده آن همه شایستگی در مریم)، پروردگار خویش را خواند و عرض کرد: خداوند! از طرف خود، فرزند پاکیزه‌ای (نیز) به من عطا فرما، که تو دعا را می‌شنوی!

فَنَادَهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحِيٍّ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَتَبِّيًا مِنَ الصَّالِحِينَ

﴿٣٩﴾

فولادوند: پس در حالی که وی ایستاده [و] در محراب [خود] دعا می‌کرد فرشتگان او را ندا دردادند که خداوند تو را به [ولادت] یحیی که تصدیق کننده [حقانیت] کلمه الله [=عیسی] است و بزرگوار و خویشتندار [=پرهیزنده از آنان] و پیامبری از شایستگان است مژده می‌دهد

مکارم: و هنگامی که او در محراب ایستاده، مشغول نیایش بود، فرشتگان او را صدا زند که: خدا تو را به یحیی بشارت می‌دهد، (کسی) که کلمه خدا (مسیح) را تصدیق می‌کند، و رهبر خواهد بود، و از هوسهای سرکش بر کنار، و پیامبری از صالحان است.

قالَ رَبٌّ أَنِي يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغْنِي الْكِبَرُ وَأَمْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعُلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾

فولادوند: گفت پروردگارا چگونه مرا فرزندی خواهد بود در حالی که پیری من بالا گرفته است و زنم نازا است [فرشته] گفت [کار پروردگار] چنین است خدا هر چه بخواهد می‌کند

مکارم: او عرض کرد: پروردگارا! چگونه ممکن است فرزندی برای من باشد، در حالی که پیری به سراغ من آمده، و همسرم نازاست؟ فرمود: بدین گونه خداوند هر کاری را بخواهد انجام می‌دهد.

قالَ رَبٌّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آتِنِكَ أَلَا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزًا وَأَذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَإِلَيْكَارِ ﴿٤١﴾

فولادوند: گفت پروردگارا برای من نشانه‌ای قرار ده فرمود نشانه‌ات این است که سه روز با مردم جز به اشاره سخن نگویی و پروردگارت را بسیار یاد کن و شبانگاه و بامدادان [او را] تسبیح گوی

مکارم: (زکریا) عرض کرد: پروردگارا! نشانه‌ای برای من قرار ده! گفت: نشانه تو آن است که سه روز، جز به اشاره و رمز، با مردم سخن نخواهی گفت. (و زبان تو، بدون هیچ علت ظاهری، برای گفتگو با مردم از کار می‌افتد). پروردگار خود را (به شکرانه این نعمت بزرگ)، بسیار یاد کن! و به هنگام صبح و شام، او را تسبیح بگو!

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرِيمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَىٰ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾

فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که فرشتگان گفتند ای مریم خداوند تو را برگزیده و پاک ساخته و تو را بر زنان جهان برتری داده است

مکارم: و (به یاد آورید) هنگامی را که فرشتگان گفتند: ای مریم! خدا تو را برگزیده و پاک ساخته، و بر تمام زنان جهان، برتری داده است.

يَا مَرِيمُ اقْتُنِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾

فولادوند: ای مریم فرمانبر پروردگار خود باش و سجده کن و با رکوع کنندگان رکوع نما

مکارم: ای مریم! (به شکرانه این نعمت) برای پروردگار خود، خضوع کن و سجده بجا آور! و با رکوع کنندگان، رکوع کن!

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيْهُمْ يَكْفُلُ مَرِيمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾

فولادوند: این [جمله] از اخبار غیب است که به تو وحی می‌کنیم و [گرنه] وقتی که آنان قلمهای خود را [برای قرعه‌کشی به آب] می‌افکندند تا کدام یک سرپرستی مریم را به عهده گیرد نزد آنان نبودی و [بیز] وقتی با یکدیگر کشمکش می‌کردند نزدشان نبودی

مکارم: (ای پیامبر!) این، از خبرهای غیبی است که به تو وحی می‌کنیم، و تو در آن هنگام که قلمهای خود را (برای قرعه کشی)

به آب می‌افکندند تا کدامیک کفالت و سرپرستی مریم را عهده دار شود، و (بیز) به هنگامی که (دانشمندان بنی اسرائیل، برای شبکه‌ی رشد، شبکه‌ی ملی مدارس ایران <http://www.roshd.ir>

کسب افتخار سرپرستی او،) با هم کشمکش داشتند، حضور نداشتی، (و همه اینها، از راه وحی به تو گفته شد).

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرِيمُ إِنَّ اللَّهَ يُسَرِّعُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرِيمَ وَجِيَهًا فِي الدُّنْيَا
وَالآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقْرَبِينَ ﴿٤٥﴾

فولادوند: [یاد کن] هنگامی [را] که فرشتگان گفتند ای مریم خداوند تو را به کلمه‌ای از جانب خود که نامش مسیح عیسی‌بن مریم است مژده می‌دهد در حالی که [او] در دنیا و آخرت آبرومند و از مقربان [درگاه خدا] است
مکارم: (به یاد آورید) هنگامی را که فرشتگان گفتند: ای مریم! خداوند تو را به کلمه‌ای (وجود با عظمتی) از طرف خودش بشارت می‌دهد که نامش مسیح، عیسی پسر مریم است، در حالی که در این جهان و جهان دیگر، صاحب شخصیت خواهد بود، و از مقربان (الله) است.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾

فولادوند: و در گهواره [به اعجاز] و در میانسالی [به وحی] با مردم سخن می‌گوید و از شایستگان است
مکارم: و با مردم، در گاهواره و در حالت کهولت (و میان سال شدن) سخن خواهد گفت، و از شایستگان است.

قَالَتْ رَبِّ أَنِّي يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا^۱
يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾

فولادوند: [مریم] گفت پروردگارا چگونه مرا فرزندی خواهد بود با آنکه بشری به من دست نزده است گفت چنین است [کار] پروردگار خدا هر چه بخواهد می‌آفریند چون به کاری فرمان دهد فقط به آن می‌گوید باش پس می‌باشد
مکارم: (مریم) گفت: پروردگارا! چگونه ممکن است فرزندی برای من باشد، در حالی که انسانی با من تماس نگرفته است؟! فرمود: خداوند، اینگونه هر چه را بخواهد می‌آفریند! هنگامی که چیزی را مقرر دارد (و فرمان هستی آن را صادر کند)، فقط به آن می‌گوید: موجود باش! آن نیز فوراً موجود می‌شود.

وَيَعْلَمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالْتَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿٤٨﴾

فولادوند: و به او کتاب و حکمت و تورات و انجیل می‌آموزد
مکارم: و به او، کتاب و دانش و تورات و انجیل، می‌آموزد.

وَرَسُولاً إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جَئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهْيَةَ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ^۲
فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأَبْرِئُهُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأَحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ وَأَنْبِثُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا^۳
تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَا يَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾

فولادوند: و [او را به عنوان] بیامیری به سوی بنی اسرائیل [می‌فرستد که او به آنان می‌گوید] در حقیقت من از جانب پروردگارتان شبکه‌ی رشد، شبکه‌ی ملی مدارس ایران

برایتان معجزه‌ای آورده‌ام من از گل برای شما [چیزی] به شکل پرنده می‌سازم آنگاه در آن می‌دمم پس به اذن خدا پرنده‌ای می‌شود و به اذن خدا نابینای مادرزاد و پیس را بهبود می‌بخشم و مردگان را زنده می‌گردانم و شما را از آنچه می‌خورید و در خانه هایتان ذخیره می‌کنید خبر می‌دهم مسلمان در این [معجزات] برای شما اگر مؤمن باشید عبرت است

مکارم: و (او را به عنوان) رسول و فرستاده به سوی بنی اسرائیل (قرار داده، که به آنها می‌گوید): من نشانه‌ای از طرف پروردگار شما، برایتان آورده‌ام، من از گل، چیزی به شکل پرنده می‌سازم، سپس در آن می‌دمم و به فرمان خدا، پرنده‌ای می‌گردد. و به اذن خدا، کور مادرزاد و مبتلایان به برص (پیسی) را بهبودی می‌بخشم، و مردگان را به اذن خدا زنده می‌کنم، و از آنچه می‌خورید، و در خانه‌های خود ذخیره می‌کنید، به شما خبر می‌دهم، مسلمان در اینها، نشانه‌ای برای شماست، اگر ایمان داشته باشید!

وَمُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلِأُحَلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا
اللَّهُ وَأَطِيعُونِ ﴿٥٠﴾

فولادوند: و [می‌گوید آمده‌ام تا] تورات را که پیش از من [نازل شده] است تصدیق کننده باشم و تا پاره‌ای از آنچه را که بر شما حرام گردیده برای شما حلال کنم و از جانب پروردگارتان برای شما نشانه‌ای آورده‌ام پس از خدا پروا دارید و مرا اطاعت کنید **مکارم:** و آنچه را پیش از من از تورات بوده، تصدیق می‌کنم، و (آمده‌ام) تا پاره‌ای از چیزهایی را که (بر اثر ظلم و گناه)، بر شما حرام شده، (مانند گوشت بعضی از چهار پایان و ماهیها)، حلال کنم، و نشانه‌ای از طرف پروردگار شما، برایتان آورده‌ام، پس از خدا بترسید، و مرا اطاعت کنید!

إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾

فولادوند: در حقیقت خداوند پروردگار من و پروردگار شماست پس او را پیرستید [که] راه راست این است **مکارم:** خداوند، پروردگار من و شماست، او را پیرستید (نه من، و نه چیز دیگر را)! این است راه راست!

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمُ الْكُفَّارَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَّنَا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

فولادوند: چون عیسی از آنان احساس کفر کرد گفت یاران من در راه خدا چه کسانند حواریون گفتند ما یاران [دین] خدایم به خدا ایمان آورده‌ایم و گواه باش که ما تسلیم [او] هستیم

مکارم: هنگامی که عیسی از آنان احساس کفر (و مخالفت) کرد، گفت: کیست که یاور من به سوی خدا (برای تبلیغ آیین او) گردد؟ حواریان (شاگردان مخصوص او) گفتند: ما یاوران خدایم، به خدا ایمان آوردیم، و تو (نیز) گواه باش که ما اسلام آورده‌ایم.

رَبَّنَا آمَّنَا بِمَا أُنزَلْتُ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٣﴾

فولادوند: پروردگارا به آنچه نازل کردی گرویدیم و فرستاده [ات] را پیروی کردیم پس ما را در زمرة گواهان بنویس

مکارم: پروردگار! به آنچه نازل کرده‌ای، ایمان آوردیم و از فرستاده (تو) پیروی نمودیم، ما را در زمره گواهان بنویس!

وَمَكْرُوْا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٥٤﴾

فولادوند: و [دشمنان] مکر ورزیدند و خدا [در پاسخشان] مکر در میان آورد و خداوند بهترین مکرانگیزان است

مکارم: و (يهود و دشمنان مسيح، برای نابودی او و آينش)، نقشه کشیدند، و خداوند (بر حفظ او و آينش)، چاره جويی کرد، و خداوند، بهترین چاره جويان است.

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾

فولادوند: [ياد کن] هنگامی را که خدا گفت ای عیسی من تو را برگرفته و به سوی خوبیش بالا می‌برم و تو را از [آلایش] کسانی که کفر ورزیده‌اند پاک می‌گردانم و تا روز رستاخیز کسانی را که از تو پیروی کرده‌اند فوق کسانی که کافر شده‌اند قرار خواهم داد آنگاه فرجام شما به سوی من است پس در آنچه بر سر آن اختلاف می‌کردید میان شما داوری خواهم کرد

مکارم: (به ياد آوريد) هنگامی را که خدا به عیسی فرمود: من تو را بر می‌گیرم و به سوی خود، بالا می‌برم و تو را از کسانی که کافر شدند، پاک می‌سازم، و کسانی را که از تو پیروی کردند، تا روز رستاخیز، برتر از کسانی که کافر شدند، قرار میدهم، سپس بازگشت شما به سوی من است و در میان شما، در آنچه اختلاف داشتید، داوری می‌کنم.

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٥٦﴾

فولادوند: اما کسانی که کفر ورزیدند در دنیا و آخرت به سختی عذابشان کنم و یاورانی نخواهند داشت

مکارم: اما آنها که کافر شدند، (و پس از شناختن حق، آن را انکار کردند)، در دنیا و آخرت، آنان را مجازات دردناکی خواهم کرد، و برای آنها، یاورانی نیست.

وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفَّىٰهُمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾

فولادوند: و اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند [خداوند] مزدشان را به تمامی به آنان می‌دهد و خداوند بیدادگران را دوست نمی‌دارد

مکارم: اما آنها که ایمان آوردند، و اعمال صالح انجام دادند، خداوند پاداش آنان را بطور کامل خواهد داد، و خداوند، ستمکاران را دوست نمیدارد.

ذَلِكَ نَتْلُوُهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرُ الْحَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

فولادوند: اینهاست که ما آن را از آیات و قرآن حکمت‌آمیز بر تو می‌خوانیم

مکارم: اینها را که بر تو می‌خوانیم، از نشانه‌ها (ی حقانیت تو) است، و یادآوری حکیمانه است.

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾

فولادوند: در واقع مثل عیسی در نزد خدا همچون مثل [خلقت] آدم است [که] او را از خاک آفرید سپس بدو گفت باش پس وجود یافت.

مکارم: مثل عیسی در نزد خدا، همچون آدم است، که او را از خاک آفرید، و سپس به او فرمود: «موجود باش!» او هم فورا موجود شد. (بنابراین، ولادت مسیح بدون پدر، هرگز دلیل بر الوهیت او نیست).

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٦٠﴾

فولادوند: [آنچه درباره عیسی گفته شد] حق [و] از جانب پروردگار تو است پس از تردید کنندگان مباش!

مکارم: اینها حقیقتی است از جانب پروردگار تو، بنابراین، از تردید کنندگان مباش!

فَمَنْ حَاجَكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ
وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿٦١﴾

فولادوند: پس هر که در این [باره] پس از دانشی که تو را [حاصل] آمده با تو مجاجه کند بگو باید پسرانمان و پسرانتان و زنانمان و زنانتان و ما خویشان نزدیک و شما خویشان نزدیک خود را فرا خوانیم سپس مباھله کنیم و لعنت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم.

مکارم: هر گاه بعد از علم و دانشی که (درباره مسیح) به تو رسیده، (باز) کسانی با توبه مجاجه و ستیز برخیزند، به آنها بگو: باید ما فرزندان خود را دعوت کنیم، شما هم فرزندان خود را، ما زنان خویش را دعوت نماییم، شما هم زنان خود را، ما از نفوس خود دعوت کنیم، شما هم از نفوس خود، آنگاه مباھله کنیم، و لعنت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَاصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾

فولادوند: آری داستان درست [مسیح] همین است و معبدی جز خدا نیست و خداست که در واقع همان شکستناپذیر حکیم است.

مکارم: این همان سرگذشت واقعی (مسیح) است. (و ادعاهایی همچون الوهیت او، یا فرزند خدا بودنش، بیاساس است). و هیچ معبدی، جز خداوند یگانه نیست، و خداوند توانا و حکیم است.

إِنَّ تَوَلَّوْا فِإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾

فولادوند: پس اگر رویگردان شدند همانا خداوند به [حال] مفسدان داناست

مکارم: اگر (با این همه شواهد روشن، باز هم از پذیرش حق) روی گردانند، (بدان که طالب حق نیستند، و خداوند از مفسد هجویان، آگاه است).

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلْمَةٍ سَوَاءَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَا نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهُ وَلَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَخِذَ

بَعْضُنَا بَعْضًاً أَرَبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلُّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾

فولادوند: بگو ای اهل کتاب بیایید بر سر سخنی که میان ما و شما یکسان است بایستیم که جز خدا را نپرسنیم و چیزی را شریک او نگردانیم و بعضی از ما بعضی دیگر را به جای خدا به خدایی نگیرد پس اگر [از این پیشنهاد] اعراض کردند بگویید شاهد باشید که ما مسلمانیم [نه شما]

مکارم: بگو: «ای اهل کتاب! بیایید به سوی سخنی که میان ما و شما یکسان است، که جز خداوند یگانه را نپرسنیم و چیزی را همتای او قرار ندهیم، و بعضی از ما، بعض دیگر را - غیر از خدای یگانه - به خدایی نپذیرد. هر گاه (از این دعوت)، سرباز زنند، بگویید: گواه باشید که ما مسلمانیم!»

یا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّورَاهُ وَالْإِنجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾

فولادوند: ای اهل کتاب چرا در باره ابراهیم مجاجه می‌کنید با آنکه تورات و انجیل بعد از او نازل شده است آیا تعقل نمی‌کنید

مکارم: ای اهل کتاب! چرا در باره ابراهیم، گفتگو و نزاع می‌کنید (و هر کدام، او را پیرو آیین خودتان معرفی نمی‌کنید)! در حالی که تورات و انجیل، بعد از او نازل شده است؟ آیا اندیشه نمی‌کنید؟!

هَا أَنْتُمْ هُؤُلَاءِ حَاجَحُتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

فولادوند: هان شما [اهل کتاب] همانان هستید که در باره آنچه نسبت به آن دانشی داشتید مجاجه کردید پس چرا در مورد چیزی که بدان دانشی ندارید مجاجه می‌کنید با آنکه خدا می‌داند و شما نمی‌دانید

مکارم: شما کسانی هستید که در باره آنچه نسبت به آن آگاه بودید، گفتگو و ستیز کردید، چرا در باره آنچه آگاه نیستید، گفتگو می‌کنید؟! و خدا می‌داند، و شما نمیدانید.

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾

فولادوند: ابراهیم نه یهودی بود و نه نصرانی بلکه حق گرایی فرمانبردار بود و از مشرکان نبود

مکارم: ابراهیم نه یهودی بود و نه نصرانی، بلکه موحدی خالص و مسلمان بود، و هرگز از مشرکان نبود.

إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾

فولادوند: در حقیقت نزدیکترین مردم به ابراهیم همان کسانی هستند که او را پیروی کرده‌اند و [بیز] این پیامبر و کسانی که [به آیین او] ایمان آورده‌اند و خدا سرور مؤمنان است

مکارم: سزاوارترین مردم به ابراهیم، آنها هستند که از او پیروی کردند، و (در زمان و عصر او، به مکتب او وفادار بودند، همچنین) این پیامبر و کسانی که (به او) ایمان آورده‌اند (از همه سزاوارترند)، و خداوند، ولی و سرپرست مؤمنان است.

وَدَّت طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضْلُلُنَّكُمْ وَمَا يُضْلُلُنَّ إِلَّا أَنفُسُهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾

فولادوند: گروهی از اهل کتاب آرزو می‌کنند کاش شما را گمراه می‌کردند در صورتی که جز خودشان [کسی] را گمراه نمی‌کنند و نمی‌فهمند

مکارم: جمعی از اهل کتاب (از یهود)، دوست داشتند (و آرزو می‌کردند) شما را گمراه کنند، (اما آنها باید بدانند که نمیتوانند شما را گمراه سازند)، آنها گمراه نمی‌کنند مگر خودشان را، و نمیفهمند!

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

فولادوند: ای اهل کتاب چرا به آیات خدا کفر می‌ورزید با آنکه خود [به درستی آن] گواهی می‌دهید

مکارم: ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا کافر می‌شوید، در حالی که (به درستی آن) گواهی می‌دهید؟!

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾

فولادوند: ای اهل کتاب چرا حق را به باطل درمی‌آمیزید و حقیقت را کتمان می‌کنید با اینکه خود می‌دانید

مکارم: ای اهل کتاب! چرا حق را با باطل (می‌آمیزید و) مشتبه می‌کنید (تا دیگران نفهمند و گمراه شوند)، و حقیقت را پوشیده می‌دارید در حالی که می‌دانید؟!

وَقَالَت طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمِنُوا بِالَّذِي أُنْزَلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَأَكْفُرُوا آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرَجِعُونَ ﴿٧٢﴾

فولادوند: و جماعتی از اهل کتاب گفتند در آغاز روز به آنچه بر مؤمنان نازل شد ایمان بیاورید و در پایان [روز] انکار کنید شاید آنان [از اسلام] برگردند

مکارم: و جمعی از اهل کتاب (از یهود) گفتند: (بروید در ظاهر) به آنچه بر مؤمنان نازل شده، در آغاز روز ایمان بیاورید، و در پایان روز، کافر شوید (و باز گردید)! شاید آنها (از آیین خود) باز گردند! (زیرا شما را، اهل کتاب و آگاه از بشارات آسمانی بیشین می‌دانند، و این توطئه کافی است که آنها را متزلزل سازد).

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَنْ تَبَعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَى هُدَى اللَّهِ أَنْ يُؤْتَى أَحَدٌ مِثْلَ مَا أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَاجُو كُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتَ يَهُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلَيْمٌ ﴿٧٣﴾

فولادوند: و [گفتند] جز به کسی که دین شما را پیروی کند ایمان نیاورید بگو هدایت خداست مبادا به کسی نظری آنچه به شما داده شده داده شود یا در پیشگاه پروردگاریان با شما محاچه کنند بگو [این] تفضل به دست خداست آن را به هر کس که بخواهد می‌دهد و خداوند گشایشگر داناست

مکارم: و جز به کسی که از آیین شما پیروی می‌کند، (واقعاً) ایمان نیاورید! بگو: هدایت، هدایت الهی است! (و این توطئه شما، در برابر آن بیاثر است)! (سپس اضافه کردند: تصور نکنید) به کسی همانند شما (کتاب آسمانی) داده می‌شود، یا اینکه می‌توانند شبکه‌ی رشد، شبکه‌ی ملی مدارس ایران <http://www.roshd.ir>

در پیشگاه پروردگارتان، با شما بحث و گفتگو کنند، (بلکه نبوت و منطق، هر دو نزد شمامست!) بگو: فضل (و موهبت نبوت و عقل و منطق، در انحصار کسی نیست، بلکه) به دست خداست، و به هر کس بخواهد (و شایسته بداند)، می‌دهد، و خداوند، واسع (دارای مواهب گسترده) و آگاه (از موارد شایسته آن) است.

﴿٧٤﴾ يَخْتُصُ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

فولادوند: رحمت خود را به هر کس که بخواهد مخصوص می‌گرداند و خداوند دارای بخشش بزرگ است
مکارم: هر کس را بخواهد، ویژه رحمت خود می‌کند، و خداوند، دارای مواهب عظیم است.

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنْنَاهُ بِقِنْطَارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنْنَاهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمَمِ مِسْبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

﴿٧٥﴾

فولادوند: و از اهل کتاب کسی است که اگر او را بر مال فراوانی امین شمری آن را به تو برگرداند و از آنان کسی است که اگر او را بر دیناری امین شمری آن را به تو نمی‌پردازد مگر آنکه دائماً بر [سر] وی به پا ایستی این بدان سبب است که آنان [به پندار خود] گفتند در مورد کسانی که کتاب آسمانی ندارند بر زیان ما راهی نیست و بر خدا دروغ می‌بندند با اینکه خودشان [هم] می‌دانند

مکارم: و در میان اهل کتاب، کسانی هستند که اگر ثروت زیادی به رسم امانت به آنها بسپاری، به تو باز می‌گردانند، و کسانی هستند که اگر یک دینار هم به آنان بسپاری، به تو بازنمی‌گردانند، مگر تا زمانی که بالای سر آنها ایستاده (و بر آنها مسلط) باشی! این به خاطر آن است که می‌گویند: ما در برابر امین (غیر یهود)، مسؤول نیستیم. و بر خدا دروغ می‌بندند، در حالی که می‌دانند (این سخن دروغ است).

﴿٧٦﴾ بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَآتَقَى فِإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

فولادوند: آری هر که به پیمان خود وفا کند و پرهیزگاری نماید بی‌تردید خداوند پرهیزگاران را دوست دارد
مکارم: آری، کسی که به پیمان خود وفا کند و پرهیزگاری پیشه نماید، (خدا او را دوست می‌دارد، زیرا) خداوند پرهیزگاران را دوست دارد.

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثُمَّنَا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَا خَالَقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيْهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

﴿٧٧﴾

فولادوند: کسانی که پیمان خدا و سوگنهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشند آنان را در آخرت بهره‌ای نیست و خدا روز قیامت با آنان سخن نمی‌گوید و به ایشان نمی‌نگرد و پاکشان نمی‌گرداند و عذابی دردناک خواهند داشت
مکارم: کسانی که پیمان الهی و سوگنهای خود (به نام مقدس او) را به بهای ناچیزی می‌فروشند، آنها بهره‌ای در آخرت نخواهند شد، شبکه‌ی ملی مدارس ایران <http://www.roshd.ir>

داشت، و خداوند با آنها سخن نمیگوید و به آنان در قیامت نمینگرد و آنها را (از گناه) پاک نمیسازد، و عذاب دردناکی برای آنهاست.

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُونَ أَلْسُتَهُمْ بِالْكِتَابِ لِتَحْسِبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾

فولادوند: و از میان آنان گروهی هستند که زیان خود را به [خواندن] کتاب [تحریف شده‌ای] می‌پیچانند تا آن [بریافته] را از [مطلوب] کتاب [آسمانی] پندارید با اینکه آن از کتاب [آسمانی] نیست و می‌گویند آن از جانب خداست در صورتی که از جانب خدا نیست و بر خدا دروغ می‌بنند با اینکه خودشان [هم] می‌دانند

مکارم: در میان آنها (یهود) کسانی هستند که به هنگام تلاوت کتاب (خدا)، زیان خود را چنان می‌گردانند که گمان کنید (آنچه را می‌خوانند)، از کتاب (خدا) است، در حالی که از کتاب (خدا) نیست! (و با صراحت) می‌گویند: آن از طرف خداست! با اینکه از طرف خدا نیست، و به خدا دروغ می‌بنند در حالی که می‌دانند!

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيهِ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُوْنُوا عِبَادًا لِّي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُوْنُوا رَبَّانِينَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾

فولادوند: هیچ بشری را نسزد که خدا به او کتاب و حکم و پیامبری بدهد سپس او به مردم بگوید به جای خدا بندگان من باشید بلکه [باید بگوید] به سبب آنکه کتاب [آسمانی] تعلیم می‌دادید و از آن رو که درس می‌خواندید علمای دین باشید

مکارم: برای هیچ بشری سزاوار نیست که خداوند، کتاب آسمانی و حکم و نبوت به او دهد سپس او به مردم بگوید: غیر از خدا، مرا پرستش کنید! بلکه (سزاوار مقام او، این است که بگوید): مردمی الهی باشید، آن گونه که کتاب خدا را می‌آموختید و درس می‌خواندید! (و غیر از خدا را پرستش نکنید!)

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَخَذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّنَ أَرْبَابًا أَيَّامُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾

فولادوند: و [نیز] شما را فرمان نخواهد داد که فرشتگان و پیامبران را به خدایی بگیرید آیا پس از آنکه سر به فرمان [خدا] نهادهاید [باز] شما را به کفر وامی دارد

مکارم: و نه اینکه به شما دستور دهد که فرشتگان و پیامبران را، پروردگار خود انتخاب کنید. آیا شما را، پس از آنکه مسلمان شدید، به کفر دعوت می‌کند؟!

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّنَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِّنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ لَتَؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنَصُّرُنَّهُ قَالَ أَكْفُرْتُمْ وَأَحَدَنُّمْ عَلَى ذَلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوْا وَأَنَا مَعَكُمْ مِّنَ الشَّاهِدِينَ

۸۱

فولادوند: و [باید کن] هنگامی را که خداوند از پیامبران پیمان گرفت که هر گاه به شما کتاب و حکمتی دادم سپس شما را

فرستاده‌ای آمد که آنچه را با شمامت تصدیق کرد البته به او ایمان بیاورید و حتماً یاریش کنید آنگاه فرمود آیا اقرار کردید و در این باره پیمانم را پذیرفته‌ید گفتند آری اقرار کردیم فرمود پس گواه باشید و من با شما از گواهانم

مکارم: و (به خاطر بیاورید) هنگامی را که خداوند، از پیامبران (و پیروان آنها)، پیمان موکد گرفت، که هر گاه کتاب و دانش به شما دادم، سپس پیامبری به سوی شما آمد که آنچه را با شمامت تصدیق می‌کند، به او ایمان بیاورید و او را یاری کنید! سپس (خداوند) به آنها گفت: آیا به این موضوع، اقرار دارید؟ و بر آن، پیمان موکد بستید؟ گفتند: (آری) اقرار داریم! (خداوند به آنها) گفت: پس گواه باشید! و من نیز با شما از گواهانم.

﴿٨٢﴾ فَمَنْ تَوَلَّٰٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

فولادوند: پس کسانی که بعد از این [پیمان] روی برتابند آنان خود نافرمانانند

مکارم: پس کسی که بعد از این (پیمان محکم)، روی گرداند، فاسق است.

﴿٨٣﴾ أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْعُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

فولادوند: آیا جز دین خدا را می‌جویند با آنکه هر که در آسمانها و زمین استخواه و ناخواه سر به فرمان او نهاده است و به سوی او بازگردانیده می‌شوید

مکارم: آیا آنها غیر از آیین خدا می‌طلبند؟ (آیین او همین اسلام است،) و تمام کسانی که در آسمانها و زمین هستند، از روی اختیار با از روی اجبار، در برابر (فرمان) او تسلیم اند، و همه به سوی او باز گردانده می‌شوند.

﴿٨٤﴾ قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

فولادوند: بگو به خدا و آنچه بر ما نازل شده و آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسپاط نازل گردیده و آنچه به موسی و عیسی و انبیای [دیگر] از جانب پروردگارشان داده شده گرویدیم و میان هیچ یک از آنان فرق نمی‌گذاریم و ما اورا فرمانبرداریم

مکارم: بگو: به خدا ایمان آوردیم، و (همچنین) به آنچه بر ما و بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسپاط نازل گردیده، و آنچه به موسی و عیسی و (دیگر) پیامبران، از طرف پروردگارشان داده شده است، ما در میان هیچ یک از آنان فرقی نمی‌گذاریم، و در برابر (فرمان) او تسلیم هستیم.

﴿٨٥﴾ وَمَنْ يَتَّسَعْ غَيْرُ الإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

فولادوند: و هر که جز اسلام دینی [دیگر] حوید هرگز از وی پذیرفته نشود و وی در آخرت از زیانکاران است

مکارم: و هر کس جز اسلام (و تسلیم در برابر فرمان حق)، آیینی برای خود انتخاب کند، از او پذیرفته نخواهد شد، و او در آخرت،

از زیانکاران است.

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهَدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءُهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي

الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾

فولادوند: چگونه خداوند قومی را که بعد از ایمانشان کافر شدند هدایت می‌کند با آنکه شهادت دادند که این رسول بر حق است

و برایشان دلایل روشن آمد و خداوند قوم بیدادگر را هدایت نمی‌کند

مکارم: چگونه خداوند جمعیتی را هدایت می‌کند که بعد از ایمان و گواهی به حقانیت رسول و آمدن نشانه‌های روشن برای آنها،
کافر شدند؟! و خدا، جمعیت ستمکاران را هدایت نخواهد کرد!

أُولَئِكَ جَزَآءُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾

فولادوند: آنان سزاپیشان این است که لعنت خدا و فرشتگان و مردم همگی برایشان است

مکارم: کیفر آنها، این است که لعن (و طرد) خداوند و فرشتگان و مردم همگی بر آنهاست.

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُحَفَّ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٨٨﴾

فولادوند: در آن [لعنت] جاودانه بمانند نه عذاب از ایشان کاسته گردد و نه مهلت یابند

مکارم: همواره در این لعن (و طرد و نفرین) میمانند، مجازاتشان تخفیف نمی‌یابد، و به آنها مهلت داده نمی‌شود.

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٨٩﴾

فولادوند: مگر کسانی که پس از آن توبه کردند و درستگاری [پیشه] نمودند که خداوند آمرزنده مهربان است

مکارم: مگر کسانی که پس از آن، توبه کنند و اصلاح نمایند، (و در مقام جبران گناهان گذشته برآیند، که توبه آنها پذیرفته خواهد شد،) زیرا خداوند، آمرزنده و بخشندۀ است.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ ﴿٩٠﴾

فولادوند: کسانی که پس از ایمان خود کافر شدند سپس بر کفر [خود] افزودند هرگز توبه آنان پذیرفته نخواهد شد و آنان خود گمراهانند

مکارم: کسانی که پس از ایمان کافر شدند و سپس بر کفر (خود) افزودند، (و در این راه اصرار ورزیدند)، هیچگاه توبه آنان، (که از روی ناچاری یا در آستانه مرگ صورت می‌گیرد،) قبول نمی‌شود، و آنها گمراهان (واقعی) اند (چرا که هم راه خدا را گم کرده‌اند، و هم راه توبه را!).

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَا تُؤْمِنُ وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مُلْءُ الْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ افْتَدَى بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ

عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرٍ ۝ ۹۱

فولادوند: در حقیقت کسانی که کافر شده و در حال کفر موده‌اند اگرچه [فراختای] زمین را پر از طلا کنند و آن را [برای خود] فدیه دهند هرگز از هیچ یک از آنان پذیرفته نگردد آنان را عذابی دردنگ خواهد بود و یاورانی نخواهند داشت
مکارم: کسانی که کافر شدند و در حال کفر از دنیا رفتند، اگرچه در روی زمین پر از طلا باشد، و آن را به عنوان فدیه (و کفاره اعمال بد خویش) بپردازند، هرگز از هیچ یک آنها قبول نخواهد شد، و برای آنان، مجازات دردنگ است، و یاورانی ندارند.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّىٰ تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ۝ ۹۲

فولادوند: هرگز به نیکوکاری نخواهید رسید تا از آنچه دوست دارید انفاق کنید و از هرچه انفاق کنید قطعاً خدا بدان داناست
مکارم: هرگز به (حقیقت) نیکوکاری نمی‌رسید مگر اینکه از آنچه دوست می‌دارید (در راه خدا) انفاق کنید، و آنچه انفاق می‌کنید خداوند از آن با خبر است.

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًا لِبْنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَىٰ نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّورَاهُ قُلْ فَأُثُرُوا
بِالْتَّورَاهِ فَأَثْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ ۹۳

فولادوند: همه خوارکیها بر فرزندان اسرائیل حلال بود جز آنچه پیش از نزول تورات اسرائیل [=یعقوب] بر خویشتن حرام ساخته بود بگو اگر [جز این است و] راست می‌گویید تورات را بیاورید و آن را بخوانید
مکارم: همه غذاها (یا پاک) بر بنی اسرائیل حلال بود جز آنچه اسرائیل (یعقوب)، پیش از نزول تورات بر خود تحريم کرده بود (مانند گوشت شتر که برای او ضرر داشت) بگو اگر راست می‌گوئید تورات را بیاورید و بخوانید (این نسبتها که به - پیامبران پیشین می‌دهید حتی در تورات تحریف شده شما نیست).

فَمَنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝ ۹۴

فولادوند: پس کسانی که بعد از این بر خدا دروغ بندند آنان خود ستمکاراند
مکارم: بنابراین آنها که بعد از این به خدا دروغ می‌بندند ستمگرند (و از روی علم و عمد چنین می‌کنند).

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبَعُوا مِلَةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝ ۹۵

فولادوند: بگو خدا راست گفت پس از آیین ابراهیم که حق‌گرا بود و از مشرکان نبود پیروی کنید
مکارم: بگو «خدا راست گفته (و اینها در آئین پاک ابراهیم نبوده) بنابراین از آئین ابراهیم پیروی کنید که به حق گرایش داشت و از مشرکان نبود!»

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لِلَّذِي بِيَكَةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ ۝ ۹۶

فولادوند: در حقیقت نخستین خانه‌ای که برای [عبادت] مردم نهاده شده همان است که در مکه است و مبارک و برای جهانیان

مکارم: نخستین خانه‌ای که برای مردم (و نیایش خداوند) قرار داده شد در سرزمین مکه است که پر برکت و مایه هدایت جهانیان است.

فِيهِ آیاتُ بَيْنَاتٌ مَّقَامٌ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا
وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ۖ ۹۷

فولادوند: در آن نشانه‌هایی روشن است [از جمله] مقام ابراهیم است و هر که در آن درآید در امان است و برای خدا حج آن خانه بر عهده مردم است [البته بر] کسی که بتواند به سوی آن راه باید و هر که کفر ورزد یقیناً خداوند از جهانیان بینیاز است

مکارم: در آن نشانه‌های روشن، (از جمله) مقام ابراهیم است، و هر کس داخل آن (خانه خدا) شود در امان خواهد بود؛ و برای خدا بر مردم است که آهنگ خانه (او) کنند، آنها که توانائی رفتن به سوی آن دارند، و هر کس کفر بورزد (و حج را ترک کند به خود زیان رسانده)، خداوند از همه جهانیان، بینیاز است.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ ۖ ۹۸

فولادوند: بگو ای اهل کتاب چرا به آیات خدا کفر می‌ورزید با آنکه خدا بر آنچه می‌کنید گواه است

مکارم: بگو: «ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا کفر می‌ورزید؟! و خدا گواه بر اعمالی که انجام می‌دهید!».

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَاجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۖ ۹۹

فولادوند: بگو ای اهل کتاب چرا کسی را که ایمان آورده است از راه خدا بازمی‌دارید و آن [راه] را کج می‌شمارید با آنکه خود [به راستی آن] گواهید و خدا از آنچه می‌کنید غافل نیست

مکارم: بگو: «ای اهل کتاب! چرا افرادی را که ایمان آورده‌اند، از راه خدا باز می‌دارید، و می‌خواهید این راه را کج سازید؟! در حالی که شما (به درستی این راه) گواه هستید؛ و خداوند از آنچه انجام می‌دهید غافل نیست.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّو كُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ ۖ ۱۰۰

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید اگر از فرقه‌ای از اهل کتاب فرمان برد شما را پس از ایمان‌تان به حال کفر برمی‌گردانند

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اگر از گروهی از اهل کتاب (که کارشان نفاق افکنی و شعله ور ساختن آتش کینه و عداوت است) اطاعت کنید شما را پس از ایمان به کفر باز می‌گردانند.

وَكَيْفَ تَكُفُّرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَى عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيْكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ۖ ۱۰۱

فولادوند: و چگونه کفر می‌ورزید با اینکه آیات خدا بر شما خوانده می‌شود و پیامبر او میان شماست و هر کس به خدا تمسک

جوید قطعاً به راه راست هدایت شده است

مکارم: و چگونه ممکن است شما کافر شوید با اینکه (در دامان وحی قرار گرفته‌اید) و آیات خدا بر شما خوانده می‌شود، و پیامبر

او در میان شماست؟! (بنابراین، به خدا تمسک جوید!) و هر کس به خدا تمسک جوید، به راه راست، هدایت شده است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الَّلَّهُ حَقٌّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید از خدا آن گونه که حق پرواکردن از اوست پروا کنید و زینهار جز مسلمان نمیرید

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! آنچنان که حق تقوی و پرهیزکاری است، از خدا بپرهیزید! و از دنیا نرود، مگر اینکه مسلمان

باشید! (باید گوهر ایمان را تا پایان عمر حفظ کنید!)

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَإِذْ كُتُمْ أَعْدَاءَ فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ
فَاصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْرَاجًا وَكُتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِّنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ
لَعَلَّكُمْ تَهَتُّدُونَ ﴿١٠٣﴾

فولادوند: و همگی به رسمنان خدا چنگ زنید و پراکنده نشوید و نعمت خدا را بر خود یاد کنید آنگاه که دشمنان [یکدیگر] بودند پس

میان دلهای شما الفت انداخت تا به لطف او برادران هم شدید و بر کنار پرتگاه آتش بودند که شما را از آن رهانید این گونه خداوند

نشانه‌های خود را برای شما روشن می‌کند باشد که شما راه یابید

مکارم: و همگی به رسمنان خدا (قرآن و اسلام و هر گونه وسیله ارتباط دیگر) چنگ زنید، و پراکنده نشوید! و نعمت (بزرگ) خدا

را بر خود، به یاد آرید که چگونه دشمن یکدیگر بودند، و او میان دلهای شما، الفت ایجاد کرد، و به برکت نعمت او، برادر شدید!

شما بر لب حفره‌ای از آتش بودند، خدا شما را از آن نجات داد؛ این چنین، خداوند آیات خود را برای شما آشکار می‌سازد، شاید

هدایت شوید.

وَلَتَكُنْ مِّنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَا هُنَّ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

﴿١٠٤﴾

فولادوند: و باید از میان شما گروهی [مردم را] به نیکی دعوت کنند و به کار شایسته ودارند و از زشتی بازدارند و آنان همان

rstgarannd

مکارم: باید از میان شما جمعی دعوت به نیکی، و امر به معروف و نهی از منکر کنند! و آنها همانrstgarannd.

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاحْتَفَلُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾

فولادوند: و چون کسانی مبایشید که پس از آنکه دلایل آشکار برایشان آمد پراکنده شدند و با هم اختلاف پیدا کردند و برای آنان

عذابی سهمگین است

شبکه‌ی رشد، شبکه‌ی ملی مدارس ایران

مکارم: و مانند کسانی نباشید که پراکنده شدند و اختلاف کردند، (آن هم) پس از آنکه نشانه‌های روشن (پروردگار) به آنان رسید! و آنها عذاب عظیمی دارند.

يَوْمَ تَبِيَضُ وُجُوهٌ وَتَسُودُ وُجُوهٌ فَإِنَّ الَّذِينَ اسْوَدَتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرُهُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾

فولادوند: [در آن] روزی که چهره‌هایی سپید و چهره‌هایی سیاه گردد اما سیاهرویان [به آنان گویند] آیا بعد از ایمانتان کفر ورزیدید پس به سرای آنکه کفر می‌ورزیدید [این] عذاب را بچشید

مکارم: (آن عذاب عظیم) روزی خواهد بود که چهره‌هایی سفید، و چهره‌هایی سیاه می‌گردد، اما آنها که صورت‌هایشان سیاه شده، (به آنها گفته می‌شود): آیا بعد از ایمان (و اخوت و برادری در سایه آن) کافر شدید؟ پس بچشید عذاب را، به سبب آنچه کفر می‌ورزیدید!

وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾

فولادوند: و اما سپیدرویان همواره در رحمت خداوند جاویداند

مکارم: و اما آنها که چهره‌هایشان سفید شده، در رحمت خداوند خواهند بود، و جاودانه در آن می‌مانند

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْلُوْهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

فولادوند: اینها آیات خداست که آن را به حق بر تو می‌خوانیم و خداوند هیچ ستمی بر جهانیان نمی‌خواهد

مکارم: اینها آیات خدا است که به حق بر تو می‌خوانیم و خداوند (هیچگاه) ستمی برای جهانیان نمی‌خواهد.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿١٠٩﴾

فولادوند: و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست و [همه] کارها به سوی خدا بازگردانده می‌شود

مکارم: و (چگونه ممکن است خدا ستم کند در حالی که) آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است مال او است و همه کارها به سوی او بار می‌گردد (و به فرمان او است).

كُنْتُمْ خَيْرًا عَمَّا يُحِبُّ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ مِّنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثُرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾

فولادوند: شما بهترین امتی هستید که برای مردم پدیدار شده‌اید به کار پسندیده فرمان می‌دهید و از کار ناپسند بازمی‌دارید و به خدا ایمان دارید و اگر اهل کتاب ایمان آورده بودند قطعاً برایشان بهتر بود برخی از آنان مؤمنند [لی] بیشترشان نافرمانند

مکارم: شما بهترین امتی بودید که به سود انسانها آفریده شدید (چه اینکه) امر به معروف می‌کنید و نهی از منکر، و به خدا ایمان دارید، و اگر اهل کتاب (به چنین برنامه و آئین درخشنانی) ایمان آورند به سود آنها است (ولی تنها) عده کمی از آنها با ایمان دارند

اکثر آنها فاسق (و خارج از اطاعت پروردگار) می‌باشد

لَن يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِن يُقاْتِلُوكُمْ يُولُوكُمُ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١١﴾

فولادوند: [جز آزاری [اندک] هرگز به شما زیانی نخواهد رسانید و اگر با شما بجنگید به شما پشت نمایند سپس یاری نیابند
مکارم: آنها (اهل کتاب مخصوصا یهود) هرگز نمی‌توانند به شما زیان برسانند، جز آزارهای مختصر، و اگر با شما پیکار کنند به شما پشت خواهند کرد (و شکست می‌خورند) سپس کسی آنها را یاری نمی‌کند.

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْذِلْلَةُ أَئِنَّ مَا تُقْفِعُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِّنَ اللَّهِ وَحَبْلٍ مِّنَ النَّاسِ وَبَأْوُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١﴾

فولادوند: هر کجا یافته شوند به خواری دچار شده‌اند مگر آنکه به پناه امان خدا و زینهار مردم [رونده] و به خشمی از خدا گرفتار آمدند و [مهر] بینوایی بر آنان زده شد این بدان سبب بود که به آیات خدا کفر می‌ورزیدند و پیامبران را بنافق می‌کشتند [و نیز] این [عقوبت] به سزای آن بود که نافرمانی کردند و از اندازه درمی‌گذرانیدند

مکارم: آنها هر کجا یافت شوند مهر ذلت بر آنان خورده است، مگر با ارتباط به خدا (و تجدید نظر در روش ناپسند خود) و (با) با ارتباط به مردم (و واپستگی به این و آن) و در خشم خدا مسکن گزیده‌اند، و مهر بیچارگی بر آنها زده شده، چرا که آنها به آیات خدا کفر می‌ورزند و پیامبران را به نافق می‌کشند اینها به خاطر آن است که گناه می‌کنند و (به حقوق دگران) تجاوز می‌نمودند.

لَيْسُوا سَوَاءٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١٢﴾

فولادوند: [ولی همه آنان] یکسان نیستند از میان اهل کتاب گروهی درستکردارند که آیات الهی را در دل شب می‌خوانند و سر به سجده می‌نهند

مکارم: آنها همه یکسان نیستند، از اهل کتاب جمعیتی هستند که قیام (به حق و ایمان) می‌کنند و بیوسته در اوقات شب آیات خدا را می‌خوانند در حالی که سجده می‌نمایند.

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣﴾

فولادوند: به خدا و روز قیامت ایمان دارند و به کار پسندیده فرمان می‌دهند و از کار ناپسند باز می‌دارند و در کارهای نیک شتاب می‌کنند و آنان از شایستگانند

مکارم: به خدا و روز دیگر ایمان می‌آورند، امر به معروف و نهى از منکر می‌کنند و در انجام کارهای نیک بر یکدیگر سبقت می‌گیرند و آنها از صالحانند.

وَمَا يَفْعُلُوا مِنْ حَيْرٍ فَلَنْ يُكَفِّرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

فولادوند: و هر کار نیکی انجام دهنده هرگز در باره آن ناسپاسی نبینند و خداوند به [حال] تقوایشگان داناست

مکارم: و آنچه از اعمال نیک انجام می‌دهند هرگز کفران نخواهد شد (و پاداش شایسته می‌بینند) و خدا از پرهیزکاران آگاه است.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُعْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنْ اللَّهِ شَيْئاً وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا

﴿١١٦﴾
خَالِدُونَ

فولادوند: کسانی که کفر ورزیدند هرگز اموالشان و اولادشان چیزی [از عذاب خدا] را از آنان دفع نخواهد کرد و آنان اهل آتشند و در آن جاودانه خواهند بود

مکارم: کسانی که کافر شدند هرگز نمیتوانند در پناه اموال و فرزندانشان از مجازات خدا در امان بمانند و آنها اصحاب دوزخند و جاودانه در آن خواهند ماند.

مَثُلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هِذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرَثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ وَمَا ظَلَمُهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾

فولادوند: مثل آنچه [آنان] در زندگی این دنیا [در راه دشمنی با پیامبر] خرج می‌کنند همانند بادی است که در آن سرمای سختی است که به کشتزار قومی که بر خود ستم نموده‌اند بوزد و آن را تباہ سازد و خدا به آنان ستم نکرده بلکه آنان خود بر خویشتن ستم کرده‌اند

مکارم: آنچه آنها در این زندگی دنیا اتفاق می‌کنند همانند باد سوزانی است که به زراعت قومی که بر خود ستم کرده‌اند (و در غیر محل یا وقت مناسب کشت نموده‌اند) بوزد و آنرا نابود سازد، خدا به آنها ستم نکرده بلکه آنها خودشان ستم به - خویشتن کرده‌اند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَحَدُّوْا بَطَانَةً مِنْ دُونَكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالاً وَدُوْا مَا عَنْتُمْ قَدْ بَدَتِ الْبَعْضَاءِ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَاهُ لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید از غیر خودتان [دوست و همراه مگیرید] [آنان] از هیچ نابکاری در حق شما کوتاهی نمی‌ورزند آرزو دارند که در رنج بیفتید دشمنی از لحن و سخشنان آشکار است و آنچه سینه‌هایشان نهان می‌دارد بزرگتر است در حقیقت ما نشانه‌های دشمنی آنان] را برای شما بیان کردیم اگر تعقل کنید

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید محروم اسراری از غیر خود انتخاب نکنید، آنها از هر گونه شر و فسادی درباره شما کوتاهی نمی‌کنند، آنها دوست دارند شما در زحمت و رنج باشید (نشانه‌های) دشمنی از دهان آنها آشکار است و آنچه در دل پنهان دارند از آن هم مهمتر است، ما آیات (و راههای پیشگیری از شر آنها) را برای شما بیان کردیم اگر اندیشه کنید.

هَا أَتُمْ أُولَاءِ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتَوَمُّنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقُوْكُمْ قَالُواْ آمَنَّا وَإِذَا حَلَوْاْ عَضُواْ عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ الْعَيْظِرِ قُلْ مُوْتُواْ بِعِنْدِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١١٩﴾

فولادوند: هان شما کسانی هستید که آنان را دوست دارید و [حال آنکه] آنان شما را دوست ندارند و شما به همه کتابها [خدای] ایمان دارید و چون با شما برخورد کنند می‌گویند ایمان آوردیم و چون [با هم] خلوت کنند از شدت خشم بر شما سر انگشتان خود را می‌گزند بگو به خشم خود بمیرید که خداوند به راز درون سینه‌ها داناست

مکارم: شما کسانی هستید که آنها را دوست می‌دارید، اما آنها شما را دوست ندارند، در حالی که شما به همه کتابهای آسمانی ایمان دارید (اما آنها به کتاب آسمانی شما ایمان ندارند) و هنگامی که شما را ملاقات می‌کنند (به دروغ) می‌گویند ایمان آورده‌ایم، اما هنگامی که تنها می‌شوند از شدت خشم بر شما سر انگشتان خود را به دندان می‌گزند، بگو: بمیرید با همین خشمی که دارید، خدا از (اسرار) درون سینه‌ها آگاه است.

إِنَّ تَمْسِكَكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤُهُمْ وَإِنْ ثُصِبَكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرُحُواْ بِهَا وَإِنْ تَصْبِرُوْا وَتَتَقْوُا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا
إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾

فولادوند: اگر به شما خوشی رسد آنان را بدحال می‌کند و اگر به شما گزندی رسد بدان شاد می‌شوند و اگر صبر کنید و پرهیزگاری نمایید نیرنگشان هیچ زیانی به شما نمی‌رساند یقیناً خداوند به آنچه می‌کنند احاطه دارد

مکارم: اگر نیکی به شما برسر ناراحت می‌شوند، و اگر حادثه ناگواری برای شما رخ دهد خوشحال می‌گردند، (اما) اگر (در برابر آنها) استقامت و پرهیزگاری پیشه کنید نقشه‌های (خائنانه) آنها به شما زیانی نمی‌رساند خداوند به آنچه آنها انجام می‌دهد

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوَّىءُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

فولادوند: و [یاد کن] زمانی را که [در جنگ احد] بامدادان از پیش کسانیت بیرون آمدی [تا] مؤمنان را برای جنگیدن در مواضع خود جای دهی و خداوند شنوازی داناست

مکارم: و (به یادآور) زمانی را که صحیگاهان از میان خانواده خود برای انتخاب اردوگاه جنگ برای مؤمنان، بیرون رفتی، و خداوند شنوا و دانا است (گفتگوهای مختلفی را که درباره طرح جنگ گفته می‌شد می‌شنید و اندیشه‌هایی را که بعضی در سر می‌پرورانیدند می‌دانست).

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشِلَا وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلَيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾

فولادوند: آن هنگام که دو گروه از شما بر آن شدند که سستی ورزند با آنکه خدا یاورشان بود و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند **مکارم:** (و نیز به یادآور) زمانی را که دو طایفه از شما تصمیم گرفتند سستی نشان دهند (واز وسط راه باز گردند) و خداوند پشتیبان آنها بود (و به آنها کمک کرد که از این فکر باز گردند) و افراد با ایمان باید تنها بر خدا توکل کنند

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِيَدِهِ وَأَتُمْ أَدِلَّةً فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾

فولادوند: و یقینا خدا شما را در [جنگ] بدر با آنکه ناتوان بودید یاری کرد پس از خدا پروا کنید باشد که سپاسگزاری نماید

مکارم: خداوند شما را در بدر یاری کرد (و بر دشمنان خطرناک پیروز شدید) در حالی که شما (نسبت به آنها) ناتوان بودید پس از خدا بپرهیزید (و در برابر دشمن مخالفت فرمان پیامبر نکنید) تا شکر نعمت او را بجا آورده باشید.

﴿١٢٤﴾ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَّا يَكْفِيْكُمْ أَنْ يُمْدَدُكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُتَرَلِّينَ

فولادوند: آنگاه که به مؤمنان می‌گفتی آیا شما را بس نیست که پروردگارتان شما را با سه هزار فرشته فرودآمده یاری کند

مکارم: در آن هنگام که تو، به مؤمنان می‌گفتی آیا کافی نیست پروردگارتان شما را به - سه هزار نفر از فرشتگان که (از آسمان) فرود آیند یاری کند؟!

﴿١٢٥﴾ بَلَى إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِّنْ فَوْرِهِمْ هَذَا يُمْدِدُكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ

فولادوند: آری اگر صبر کنید و پرهیزگاری نماید و با همین جوش [و خروش] بر شما بتازند همانگاه پروردگارتان شما را با پنج هزار فرشته نشاندار یاری خواهد کرد

مکارم: آری (امروز هم) اگر استقامت و تقویا پیشه کنید - و دشمن به همین زودی به سراغ شما بیاید - خداوند شما را به پنجهزار نفر از فرشتگان که نشانه‌های مخصوصی دارند مدد خواهد داد.

﴿١٢٦﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشَرَى لَكُمْ وَلَتَطْمَئِنَ قُلُوبُكُمْ بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

فولادوند: و خدا آن [وعده پیروزی] را جز مزدهای برای شما قرار نداد تا [بدین وسیله شادمان شوید و] دلهای شما بدان آرامش یابد و پیروزی جز از جانب خداوند توانای حکیم نیست

مکارم: ولی اینها (همه) فقط برای بشارت و اطمینان خاطر شمامست و گر نه پیروزی تنها از جانب خداوند توانای حکیم است.

﴿١٢٧﴾ لِيَقْطَعَ طَرَفاً مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتُهُمْ فَيَقْبِلُوا خَائِبِينَ

فولادوند: تا برخی از کسانی را که کافر شده‌اند نابود کند یا آنان را خوار سازد تا نومید بازگردند

مکارم: (این وعده را که خدا به شما داده) برای این است که قسمتی از پیکر لشکر کافران را قطع کند، یا آنها را با زور ذلت باز گرداند، تا مایوس و نا امید (به وطن خود بازگردند)

﴿١٢٨﴾ لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ

فولادوند: هیچ یک از این کارها در اختیار تو نیستیا [خدا] بر آنان می‌بخشاید یا عذابشان می‌کند زیرا آنان ستمکارند

مکارم: هیچ گونه اختیاری (درباره عفو کافران، یا مؤمنان فراری از جنگ)، برای تو نیست مگر اینکه (خدا) بخواهد آنها را ببخشد، یا مجازات کند؛ زیرا آنها ستمگرند.

وَلِلّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَعْفُرُ لِمَن يَشَاءُ وَيَعْذِبُ مَن يَشَاءُ وَاللّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٩﴾

فولادوند: و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست هر که را بخواهد می‌آمرزد و هر که را بخواهد عذاب می‌کند و خداوند آمرزنده مهریان است

مکارم: و آنچه در آسمانها و زمین است از آن خدا است، هر کس را بخواهد (و شایسته بداند) می‌بخشد؛ و هر کس را بخواهد، مجازات می‌کند؛ و خداوند آمرزنده مهریان است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرَّبَّا أَصْعَافًا مُّضَاعَفَةً وَأَتَقُوا اللَّهَ لَعْلَكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید ربا را [با سود] چندین برابر مخورید و از خدا پروا کنید باشد که رستگار شوید

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! ربا (و سود پول) را چند برابر نخورید! از خدا پرهیزید تا رستگار شوید!

وَأَتَقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتُ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣١﴾

فولادوند: و از آتشی که برای کافران آماده شده است بترسید

مکارم: و از آتشی پرهیزید که برای کافران آماده شده است!

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرَحَّمُونَ ﴿١٣٢﴾

فولادوند: خدا و رسول را فرمان برد باشد که مشمول رحمت قرار گیرید

مکارم: و خدا و پیامبر را اطاعت کنید، تا مشمول رحمت شوید!

وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾

فولادوند: و برای نیل به آمرزشی از پروردگار خود و بهشتی که پهناش [به قدر] آسمانها و زمین است [و] برای پرهیزگاران آماده شده است بشتابید

مکارم: شتاب کنید برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان؛ و بهشتی که وسعت آن، آسمانها و زمین است؛ و برای پرهیزگاران آماده شده است.

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٤﴾

فولادوند: همانان که در فراخی و تنگی انفاق می‌کنند و خشم خود را فرو می‌برند و از مردم در می‌گذرند و خداوند نکوکاران را دوست دارد

مکارم: همانها که در توانگری و تنگدستی انفاق می‌کنند؛ و خشم خود را فرو می‌برند؛ و از خطای مردم می‌گذرند، و خدا نیکوکاران را دوست دارد.

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَالَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفِرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَعْفُرُ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ
وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾

فولادوند: و آنان که چون کار زشتی کنند یا بر خود ستم روا دارند خدا را به یاد می آورند و برای گناهانشان آمرزش می خواهند و چه کسی جز خدا گناهان را می آمرزد و بر آنچه مرتكب شده اند با آنکه می دانند [که گناه است] پافشاری نمی کنند **مکارم:** و آنها که وقتی مرتكب عمل زشتی شوند، یا به خود ستم کنند به یاد خدا می افتدند، و برای گناهان خود طلب آمرزش می کنند - و کیست جز خدا که گناهان را ببخشد؟ - و بر گناه، اصرار نمی ورزند، با اینکه می دانند.

أُولَئِكَ جَزَآءُهُمْ مَعْفَرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ

﴿١٣٦﴾

فولادوند: آنان پاداششان آمرزشی از جانب پروردگارشان و بوستانهایی است که از زیر [درختان] آن جویبارها روان است جاودانه در آن بمانند و پاداش اهل عمل چه نیکوست **مکارم:** آنها پاداششان آمرزش پروردگار، و بهشتیایی است که از زیر (درختان) آنها نهرها جاری است، جاودانه در آن می بمانند؛ چه نیکو است پاداش اهل عمل!

قَدْ خَلَتْ مِنْ قِبْلِكُمْ سُنُنُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١٣٧﴾

فولادوند: قطعاً پیش از شما سنتهایی [بوده و] سپری شده است پس در زمین بگردید و بنگرید که فرجام تکذیب کنندگان چگونه بوده است

مکارم: پیش از شما، سنتهایی وجود داشت (و هر قوم، طبق اعمال و صفات خود سرنوشت‌هایی داشتند؛ که شما نیز؛ همانند آنرا دارید) پس در روی زمین، گردش کنید و بینید سرانجام تکذیب کنندگان (آیات خدا) چگونه بود؟!

هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾

فولادوند: این [قرآن] برای مردم بیانی و برای پرهیزگاران رهنمود و اندرزی است **مکارم:** این بیانی است برای عموم مردم؛ و هدایت و اندرزی است برای پرهیزگاران!

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزُنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

فولادوند: و اگر مؤمنید سستی مکنید و غمگین مشوید که شما برترید

مکارم: و سست نشوید! و غمگین نگردید! و شما برترید اگر ایمان داشته باشید!

إِنْ يَمْسِسُكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَ الْقَوْمَ قَرْحٌ مُثْلُهُ وَتِلْكَ الْأَيَامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلَيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا

وَيَتَنَحَّذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٠﴾

فولادوند: اگر به شما آسیبی رسیده آن قوم را نیز آسیبی نظیر آن رسید و ما این روزها[ی] شکست و پیروزی] را میان مردم به نوبت می‌گردانیم [تا آنان پند گیرند] و خداوند کسانی را که [واقعا] ایمان آورده‌اند معلوم بدارد و از میان شما گواهانی بگیرد و خداوند ستمکاران را دوست نمی‌دارد

مکارم: اگر به شما (در میدان احده) جراحتی رسید (و ضربهای وارد شد)، به آن جمعیت نیز (در میدان بدر)، جراحتی همانند آن وارد گردید. و ما این روزها(ی) پیروزی و شکست) را در میان مردم می‌گردانیم؛ (- و این خاصیت زندگی جهان است-) تا افرادی که ایمان آورده‌اند شناخته شوند و خداوند از میان شما قربانیانی بگیرد، و خداوند ظالمان را دوست نمی‌دارد.

﴿١٤١﴾ وَلِيُمَحْصَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ

فولادوند: و تا خدا کسانی را که ایمان آورده‌اند خالص گرداند و کافران را [به تدریج] نابود سازد

مکارم: و تا خداوند افراد با ایمان را خالص گرداند (و وزیده شوند) و کافران را تدریجا نابود سازد.

﴿١٤٢﴾ أَمْ حَسِبُتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ

فولادوند: آیا پنداشتید که داخل بهشت می‌شوید بی‌آنکه خداوند جهادگران و شکیبات شما را معلوم بدارد

مکارم: آیا چنین پنداشتید که شما (تنها با ادعای ایمان) وارد بهشت خواهید شد در حالی که هنوز خداوند مجاهدان از شما و صابران را مشخص نساخته است؟!

﴿١٤٣﴾ وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

فولادوند: و شما مرگ را پیش از آنکه با آن روپرتو شوید سخت آرزو می‌کردید پس آن را دیدید و [همچنان] نگاه می‌کردید

مکارم: و شما تمنای مرگ (و شهادت در راه خدا) را پیش از آنکه با آن روپرتو شوید می‌کردید سپس آن را با چشم خود دیدید در حالی که به آن نگاه می‌کردید (و حاضر نبودید به آن تن در دهید، چقدر میان گفتار و کردار شما فاصل است؟!)

﴿١٤٤﴾ وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ حَلَّتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَبَّتْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقِلِبْ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهُ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ

فولادوند: و محمد جز فرستاده‌ای که پیش از او [هم] بیامیرانی [آمده و] گذشتند نیست آیا اگر او بمیرد یا کشته شود از عقیده خود بر می‌گردید و هر کس از عقیده خود بازگردد هرگز هیچ زبانی به خدا نمی‌رساند و به زودی خداوند سپاسگزاران را پاداش می‌دهد

مکارم: محمد صلی الله علیه و آله فقط فرستاده خدا بود و پیش از او فرستادگان دیگری نیز بودند، آیا اگر او بمیرد یا کشته شود شما به عقب بر می‌گردید؟ (و با مرگ او اسلام را رها کرده به دوران کفر و بت پرستی بازگشت خواهید کرد) و هر کس به عقب بازگردد هرگز ضرری به خدا نمی‌زند و به زودی خداوند شاکران (و استقامت کنندگان) را پاداش خواهد داد.

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤْجَلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾

فولادوند: و هیچ نفسی جز به فرمان خدا نمیرد [خداؤند مرگ را] به عنوان سرنوشتی معین [مقرر کرده است] و هر که پاداش این دنیا را بخواهد به او از آن می‌دهیم و هر که پاداش آن سرای را بخواهد از آن به او می‌دهیم و به زودی سپاسگزاران را پاداش خواهیم داد

مکارم: و هیچکس جز به فرمان خدا نمیرد، سرنوشتی است تعیین شده (بنابراین مرگ پیامبر با دیگران یک سنت الهی است) هر کس پاداش دنیا را بخواهد (و در زندگی خود در این راه گام بردارد) چیزی از آن به او خواهیم داد و هر کس پاداش آخرت بخواهد از آن به او می‌دهیم، و به زودی شاکران را پاداش خواهیم داد.

وَكَائِنٌ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِيعُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهْنُوا لِمَا أَصَابُهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٦﴾

فولادوند: و چه بسیار پیامبرانی که همراه او توهه‌های انبوه کارزار کردند و در برابر آنچه در راه خدا بدیشان رسید سستی نورزیدند و ناتوان نشدند و تسلیم [دشمن] نگردیدند و خداوند شکیبایان را دوست دارد

مکارم: چه بسیار پیامبرانی که مردان الهی فراوانی به همراه آنها جنگ کردند، آنها هیچگاه در برابر آنچه در راه خدا به آنها می‌رسید سست نشدند، و ناتوان نگردیدند و تن به تسلیم ندادند و خداوند استقامت کنندگان را دوست دارد.

وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا أَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَبَتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٧﴾

فولادوند: و سخن آنان جز این نبود که گفتند پروردگارا گناهان ما و زیاده‌روی ما در کارمان را بر ما ببخش و گامهای ما را استوار دار و ما را بر گروه کافران یاری ده

مکارم: سخن‌شان تنها این بود که: (پروردگارا گناهان ما را ببخش! و از تندرویهای ما در کارها صرفنظر کن، قدمهای ما را ثابت بدار، و ما را بر جمعیت کافران پیروز بگردان!

فَأَتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَ حُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَ اللَّهُ يُحِبُ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

فولادوند: پس خداوند پاداش این دنیا و پاداش نیک آخرت را به آنان عطا کرد و خداوند نیکوکاران را دوست دارد

مکارم: از این رو خداوند پاداش این جهان و پاداش نیک آن جهان را به آنها داد، و خداوند نیکوکاران را دوست می‌دارد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَرُدُّو كُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ فَتَنَقْلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید اگر از کسانی که کفر ورزیده‌اند اطاعت کنید شما را از عقیده‌تان بازمی‌گردانند و زیانکار

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده اید اگر از کسانی که کافر شده اند اطاعت کنید شما را به عقب باز می گردانند و سرانجام زیانکار خواهید شد.

﴿ ١٥٠ ﴾ بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ

فولادوند: آری خدا مولای شماست و او بهترین یاری دهنده‌ان است

مکارم: (آنها تکیه گاه شما نیستند) بلکه تکیه گاه و سریرست شما خدا است و او بهترین یاوران است.

﴿ ١٥١ ﴾ مُنْلَقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ

فولادوند: به زودی در دلهای کسانی که کفر ورزیده‌اند بیم خواهیم افکند زیرا چیزی را با خدا شریک گردانیده‌اند که بر [حقانیت] آن [خدا] دلیلی نازل نکرده است و جایگاهشان آتش است و جایگاه ستمگران چه بد است

مکارم: به زودی در دلهای کافران به خاطر اینکه بدون دلیل چیزهایی را برای خدا شریک قرار دادند، رعب و ترس می‌افکنیم و جایگاه آنها آتش است و چه بد جایگاهی است جایگاه ستمکاران.

﴿ ١٥٢ ﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحْسُونَهُمْ بِإِذْنِهِ حَتَّىٰ إِذَا فَشَلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا أَرَاكُمْ مَا تُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَتَلَيَّكُمْ وَلَقَدْ عَفَأْ عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

فولادوند: و [در نبرد احد] قطعاً خدا وعده خود را با شما راست گردانید آنگاه که به فرمان او آنان را می‌کشتد تا آنکه سست‌شدید و در کار [جنگ و بر سر تقسیم غنایم] با یکدیگر به نزاع پرداختید و پس از آنکه آنچه را دوست داشتید [یعنی غنایم را] به شما نشان داد نافرمانی نمودید برخی از شما دنیا را و برخی از شما آخرت را می‌خواهد سپس برای آنکه شما را بیازماید از [تعقیب] آنان منصرفتان کرد و از شما درگذشت و خدا نسبت به مؤمنان با تفضل است

مکارم: خداوند وعده خود را به شما (درباره پیروزی بر دشمن در احد) راست گفت، در آن هنگام (در آغاز جنگ احد) دشمنان را به فرمان او به قتل می‌رسانید (و این پیروزی ادامه داشت) تا اینکه سست شدید و (بر سر رها کردن سنگرهای) و در کار خود به نزاع پرداختید، و بعد از آن که آنچه را دوست می‌داشتید (از غلبه بر دشمن) به شما نشان داد نافرمانی کردید، بعضی از شما خواهان دنیا بودند و بعضی خواهان آخرت، سپس خداوند شما را از آنان منصرف ساخت؛ (و پیروزی شما به شکست انجامید) تا شما را آزمایش کند و او شما را بخشید و خداوند نسبت به مؤمنان فضل و بخشش دارد.

إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُونَ عَلَىٰ أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فَأَخْرَأْكُمْ غُمًّا بَغْمٌ لَكَيْلًا تَحْزُنُوا عَلَىٰ

فولادوند: [یاد کنید] هنگامی را که در حال گریز [از کوه] بالا می‌رفتید و به هیچ کس توجه نمی‌کردید و پیامبر شما را از پشت سرتان فرا می‌خواند پس [خداؤند] به سزا [این بی‌انضباطی] غمی بر غمتان [افزوود] تا سرانجام بر آنجه از کف داده‌اید و برای آنجه به شما رسیده است اندوهگین نشود و خداوند از آنجه می‌کنید آگاه است

مکارم: (به خاطر بیاورید) هنگامی که از کوه بالا می‌رفتید و (جمعی در وسط بیابان پراکنده می‌شدید و) به عقب ماندگان نگاه نمی‌کردید، و پیامبر از پشت سر شما را صدا می‌زد، سپس اندوهها یکی پس از دیگری به سوی شما روی آورد این به خاطر آن بود که دیگر برای از دست رفتن (غناائم جنگی) غمگین نشود و نه به خاطر مصیتهاشی که بر شما وارد می‌گردد، و خداوند از آنجه انجام می‌دهید آگاه است.

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ بَعْدِ الْغَمٍ أَمْنَةً نُّعَاسًا يَعْشَى طَائِفَةً مِّنْكُمْ وَطَائِفَةً قَدْ أَهْمَتُهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظْنُونَ بِاللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلُّهُ لِلّٰهِ يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبَدِّلُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَلَيَتَّلَقَّ الَّلَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلَيُمَحَّصَّ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾

فولادوند: سپس [خداؤند] بعد از آن اندوه آرامشی [به صورت] خواب سبکی بر شما فرو فرستاد که گروهی از شما را فرا گرفت و گروهی [تنها] در فکر جان خود بودند و در باره خدا گمانهای ناروا همچون گمانهای [دوران] جاهلیت می‌برندند می‌گفتند آیا ما را در این کار اختیاری هست بگو سررشه کارها [شکستیا پیروزی] یکسر به دست خداست آنان چیزی را در دلهایشان پوشیده می‌داشتند که برای تو آشکار نمی‌کردند می‌گفتند اگر ما را در این کار اختیاری بود [و وعده پیامبر واقعیت داشت] در اینجا کشته نمی‌شیم بگو اگر شما در خانه‌های خود هم بودید کسانی که کشته شدن بر آنان نوشته شده قطعاً [با پای خود] به سوی قتلگاههای خویش می‌رفتند و [اینها] برای این است که خداوند آنجه را در دلهای شماست [در عمل] بیازماید و آنجه را در قلبهاش شماست پاک گرداند و خدا به راز سینه‌ها آگاه است

مکارم: سپس به دنبال این غم و اندوه آرامشی بر شما فرستاد، این آرامش به صورت خواب سبکی بود (که در شب بعد از حادثه احد) جمعی از شما را فرو گرفت اما جمع دیگری در فکر جان خویش بودند (و خواب چشمان آنها را فرا نگرفت) آنها گمانهای نادرستی درباره خدا همچون گمانهای دوران جاهلیت داشتند، و می‌گفتند: «آیا چیزی از پیروزی نصیب ما می‌شود؟» بگو «همه کارها (و پیروزیها) بدست خدا است، آنها در دل خود اموری را پنهان می‌دارند که برای تو آشکار نمی‌سازند می‌گویند: «اگر سهمی از پیروزی داشتیم در اینجا کشته نمی‌شیم!» بگو «اگر هم در خانه‌های خود بودید آنهاشی که کشته شدن در سرنوشت آنها بود به بسترشان می‌ریختند (و آنها را به قتل می‌رسانند) و اینها برای این است که خداوند آنجه در سینه شما پنهان است بیازماید و آنجه در دلهای شما (از ایمان) می‌باشد خالص گرداند و خداوند از آنجه در درون سینه‌ها است با خبر است.

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلُّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَّقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَرَّلَهُمُ الشَّيْطَانُ بِعَضٍ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَ اللَّهُ عَنْهُمْ

إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾

فولادوند: روزی که دو گروه [در احمد] با هم رویاروی شدند کسانی که از میان شما [به دشمن] پشت کردند در حقیقت جز این نبود که به سبب پاره‌ای از آنچه [از گناه] حاصل کرده بودند شیطان آنان را بلغزانید و قطعاً خدا از ایشان درگذشت زیرا خدا آمرزگار بردار است.

مکارم: کسانی که در روز روپروردی دو جمعیت با یکدیگر (روز جنگ احمد) فرار کردند شیطان آنها را بر اثر پاره‌ای از گناهانی که قبل از مرتكب شده بودند به لغزش انداخت و خداوند آنها را بخشید، خداوند آمرزگار و بردار است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لَا خُوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أُولَئِكُمْ أَعَزُّ لَهُمْ
كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَأْتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحِبُّ وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ

بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید همچون کسانی نباشد که کفر ورزیدند و به برادرانشان هنگامی که به سفر رفته [و در سفر مردند] و یا جهادگر شدند [و کشته شدند] گفتند اگر نزد ما [مانده] بودند نمی‌مردند و کشته نمی‌شوند [شما چنین سخنانی مگویید] تا خدا آن را در دلهایشان حسرتی قرار دهد و خدا[ست که] زنده می‌کند و می‌میراند و خدا[ست که] به آنچه می‌کنید بیناست

مکارم: ای کسانیکه ایمان آورده‌اید شما همانند کافران نباشد که هنگامی که برادرانشان به مسافرتی می‌روند، یا در جنگ شرکت می‌کنند (و از دنیا می‌روند و یا کشته می‌شوند) می‌گویند: «اگر آنها نزد ما بودند نمی‌مردند و کشته نمی‌شوند!» (شما این گونه سخنان نگوئید) تا خدا این حسرت را بر دل آنها (کافران) بگذارد و خداوند، زنده می‌کند و می‌میراند؛ (و حیات و مرگ بدست اوست؛) و خدا به آنچه انجام می‌دهید بیناست.

وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُمَّلِّهِ لَمَعْفَرَهُ مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةُ خَيْرٍ مِمَّا يَجمِعُونَ ﴿١٥٧﴾

فولادوند: و اگر در راه خدا کشته شوید یا بمیرید قطعاً آمرزش خدا و رحمت او از [همه] آنچه [آنان] جمع می‌کنند بهتر است

مکارم: (تازه) اگر در راه خدا کشته شوید یا بمیرید (زیان نکرده‌اید؛ زیرا) آمرزش و رحمت خدا، از تمام آنچه آنها (در طول عمر خود) جمع آوری می‌کنند، بهتر است!

وَلَئِنْ مُتُمَّلِّهِ أَوْ قُتِلْتُمْ لِإِلَيِّ اللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾

فولادوند: و اگر [در راه جهاد] بمیرید یا کشته شوید قطعاً به سوی خدا گردآورده خواهد شد

مکارم: و اگر بمیرید، و یا کشته شوید، به سوی خدا محسور می‌شود. (بنابراین، فانی نمی‌شود که از فنا، وحشت داشته باشید.)

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنَتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظًا لِلْقَلْبِ لَا نَفْضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَعْفِرُ
لَهُمْ وَشَاءُوْهُمْ فِي الْأَمْرِ إِذَا عَزَّمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾

فولادوند: پس به [برکت] رحمت الهی با آنان نرمخو [و برمهر] شدی و اگر تندخو و سختدل بودی قطعا از پیرامون تو پراکنده می شدند پس از آنان درگذر و برایشان آمرزش بخواه و در کار[ها] با آنان مشورت کن و چون تصمیم گرفتی بر خدا توکل کن زیرا خداوند توکل کنندگان را دوست می دارد

مکارم: به (برکت) رحمت الهی، در برابر آنها (مردم) نرم (و مهربان شدی)! و اگر خشن و سنگدل بودی، از اطراف تو، پراکنده می شدند. پس آنها را ببخش و برای آنها آمرزش بطلب! و در کارها، با آنها مشورت کن! اما هنگامی که تصمیم گرفتی، (قطاع باش!) و بر خدا توکل کن! زیرا خداوند متولکان را دوست دارد.

إِنِّي نَصْرُكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنِّي خَذُلُكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِّنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلَيْتَوْكِلُّ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾

فولادوند: اگر خدا شما را یاری کند هیچ کس بر شما غالب نخواهد شد و اگر دست از یاری شما بردارد چه کسی بعد از او شما را یاری خواهد کرد و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند

مکارم: اگر خداوند شما را یاری کند، هیچ کس بر شما پیروز نخواهد شد! و اگر دست از یاری شما بردارد! کیست که بعد از او، شما را یاری کند؟! و مؤمنان تنها بر خداوند باید توکل کنند!

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَعْلَمَ وَمَنْ يَعْلَمُ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا
يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾

فولادوند: و هیچ پیامبری را نسزد که خیانت ورزد و هر کس خیانت ورزد روز قیامت با آنچه در آن خیانت کرده باید آنگاه به هر کس [پاداش] آنچه کسب کرده به تمامی داده می شود و بر آنان ستم نرود

مکارم: (گمان کردید ممکن است پیامبر به شما خیانت کند؟! در حالی که) ممکن نیست هیچ پیامبری خیانت کند! و هر کس خیانت کند، در روز رستاخیز، آنچه را در آن خیانت کرده، با خود (به صحنه محشر) می آورد؛ سپس به هر کس، آنچه را فراهم کرده (و انجام داده) است بطور کامل داده می شود؛ و (به همین دلیل) به آنها ستم نخواهد شد (چرا که محصول اعمال خود را خواهند دید).

أَفَمِنْ أَتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخْطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾

فولادوند: آیا کسی که خشنودی خدا را پیروی می کند چون کسی است که به خشمی از خدا دچار گردیده و جایگاهش جهنم است و چه بد بازگشتگاهی است

مکارم: آیا کسی که از رضایت خدا پیروی کرده، همانند کسی است که به سوی خشم و غصب خدا بازگشته؟! و جایگاه او

جهنم، و پایان کار او بسیار بد است.

﴿١٦٣﴾ هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ يَصِيرُ بِمَا يَعْمَلُونَ

فولادوند: [هر یک از] ایشان را نزد خداوند درجاتی است و خدا به آنچه می‌کند بیناست

مکارم: هر یک از آنان برای خود درجه و مقامی در پیشگاه خدا دارند؛ و خداوند به آنچه انجام می‌دهند، بیناست.

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتَلَوَّ عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيْهِمْ وَيَعْلَمُهُمْ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾

فولادوند: به یقین خدا بر مؤمنان منت نهاد [که] پیامبری از خودشان در میان آنان برانگیخت تا آیات خود را بر ایشان بخواند
پاکشان گرداند و کتاب و حکمت به آنان بیاموزد قطعاً پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند

مکارم: خداوند بر مؤمنان منت نهاد (نعمت بزرگی بخشید) هنگامی که در میان آنها، پیامبری از جنس خودشان برانگیخت؛ که آیات او را بر آنها بخواند، و کتاب و حکمت به آنها بیاموزد؛ اگر چه پیش از آن، در گمراهی آشکار بودند.

أَوَلَمَّا أَصَابَتُكُمْ مُّصِيبَةً قَدْ أَصَبْتُمْ مُّثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

فولادوند: آیا چون به شما [در نبرد احد] مصیبته رسید [با آنکه در نبرد بدر] دو برابرش را [به دشمنان خود] رساندید گفتید این [المصیبت] از کجا [به ما رسید] بگو آن از خود شما [و ناشی از بی‌انضباطی خودتان] است آری خدا به هر چیزی توانست

مکارم: آیا هنگامی که مصیبته به شما (در میدان جنگ احد) رسید در حالیکه دو برابر آن را «بر دشمن در میدان جنگ بدر» وارد ساخته بودید گفتید «این مصیبت از کجاست؟! بگو: «از ناحیه خود شماست (که در میدان جنگ احد)، با دستور پیامبر مخالفت کردید)! خداوند بر هر چیزی قادر است (و چنانچه روش خود را اصلاح کنید در آینده به شما پیروزی می‌کند).

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ التَّقْيَى الْجَمِيعَنِ فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلَيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾

فولادوند: و روزی که [در احد] آن دو گروه با هم برخورد کردند آنچه به شما رسید به اذن خدا بود [تا شما را بیازماید] و مؤمنان را معلوم بدارد

مکارم: و آنچه (در روز احد) در روزی که دو دسته (مؤمن و کافران) با هم نبرد کردند به شما رسید به فرمان خدا (و بر طبق قانون علیت) بود و برای این بود که مؤمنان شناخته شوند.

وَلَيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوِ ادْفَعُوا قَاتِلُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتالًا لَا تَبْعَنَا كُمْ هُمْ لِلْكُفَرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ

﴿١٦٧﴾

فولادوند: همچنین کسانی را که دو رویی نمودند [نیز] معلوم بدارد و به ایشان گفته شد ببایید در راه خدا بجنگید یا دفاع کنید گفتند اگر جنگیدن می‌دانستیم مسلمان از شما پیروی می‌کردیم آن روز آنان به کفر نزدیکتر بودند تا به ایمان به زبان خویش چیزی می‌گفتند که در دلها ایشان نبود و خدا به آنچه می‌نهفتند داناتر است

مکارم: و نیز برای این بود که کسانی که راه نفاق پیش گرفتند شناخته شوند آنها که به ایشان گفته شد: «ببایید و در راه خدا نبرد کنید یا (لا اقل) از حريم خود دفاع نمائید گفتند اگر ما میدانستیم جنگی واقع خواهد داد، از شما پیروی می‌کردیم (اما می‌دانیم جنگی نمی‌شود) آنها در آن هنگام، به کفر نزدیکتر بودند تا به ایمان؛ به زبان خود چیزی می‌گویند که در دل هایشان نیست! و خداوند از آنچه کتمان می‌کنند، آگاهتر است.

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْرَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرُؤُوا عَنْ أَنفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

﴿١٦٨﴾

فولادوند: همان کسانی که [خود در خانه] نشستند و در باره دوستان خود گفتند اگر از ما پیروی می‌کردند کشته نمی‌شدند بگو اگر راست می‌گویید مرگ را از خودتان دور کنید

مکارم: (منافقان) آنها هستند که به برادران خود گفتند - در حالیکه از حمایت آنها دست کشیده بودند - اگر آنها از ما پیروی می‌کردند کشته نمی‌شدند، بگو (مگر شما می‌توانید مرگ افراد را پیش بینی کنید) پس مرگ را از خودتان دور سازید اگر راست می‌گوئید.

وَلَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْياءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾

فولادوند: هرگز کسانی را که در راه خدا کشته شده‌اند مرده مپنداز بلکه زنده‌اند که نزد پروردگارشان روزی داده می‌شوند
مکارم: (ای پیامبر) هرگز گمان میر آنها که در راه خدا کشته شده‌اند مردگانند، بلکه آنها زنده‌اند و نزد پروردگارشان روزی داده می‌شوند.

فَرِحِينَ بِمَا آتاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ ﴿١٧٠﴾

فولادوند: به آنچه خدا از فضل خود به آنان داده است شادمانند و برای کسانی که از پی ایشانند و هنوز به آنان نپیوسته‌اند شادی می‌کنند که نه بیمی بر ایشان است و نه اندوه‌گین می‌شوند

مکارم: آنها بخاطر نعمتهای فراوانی که خداوند از فضل خود به آنها بخشیده است خوشحالند و بخاطر کسانی که (مجاهدانی که) بعد از آنها به آنان ملحق نشدنند (نیز) خوش وقتند (زیرا مقامات بر جسته آنها را در آن جهان می‌بینند و میدانند) که نه ترسی بر آنها است و نه غمی خواهند داشت.

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾

فولادوند: بر نعمت و فضل خدا و اینکه خداوند پاداش مؤمنان را تباہ نمی‌گرداند شادی می‌کنند

مکارم: و از نعمت خدا و فضل او (نسبت به خودشان نیز) مسرورند؛ و (می‌بینند که) خداوند پاداش مؤمنان را ضایع نمی‌کند (نه پاداش شهیدان و نه پاداش مجاهدانی که شهید نشدند).

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَأَتَقَوْا أَجْرٌ عَظِيمٌ

۱۷۲

فولادوند: کسانی که [در نبرد احد] پس از آنکه زخم برداشته بودند دعوت خدا و پیامبر [او] را احابت کردند برای کسانی از آنان که نیکی و پرهیزگاری کردند پاداشی بزرگ است

مکارم: آنها که دعوت خدا و پیامبر صلی اللہ علیه و آله را پس از آن همه جراحاتی که به آنها رسید، احابت کردند (وهنوز زخمهای میدان احد التیام نیافته بود، به سوی میدان «حمراء الاسد» حرکت نمودند؛) برای کسانی از آنها، که نیکی کردند و تقوی پیش گرفتند، پاداش بزرگی است.

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشُوهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

۱۷۳

فولادوند: همان کسانی که [برخی از] مردم به ایشان گفتند مردمان برای [جنگ با] شما گرد آمده‌اند پس از آن بترسید [لی این سخن] بر ایمانشان افزواد و گفتند خدا ما را بس است و نیکو حمایتگری است

مکارم: آنها کسانی بودند که (بعضی از) مردم، به آنها گفتند: «مردم (لشکر دشمن) برای (حمله به) شما اجتماع کرده‌اند؛ از آنها بترسید!» اما این سخن بر ایمانشان افزواد؛ و گفتند: «خدا ما را کافی است و بهترین حامی ما است.»

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةِ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلِ لَمْ يَمْسِسْهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ

فولادوند: پس با نعمت و بخششی از جانب خدا [از میدان نبرد] بازگشتند در حالی که هیچ آسیبی به آنان نرسیده بود و همچنان خشنودی خدا را پیروی کردند و خداوند دارای بخششی عظیم است

مکارم: به همین جهت، آنها (از این میدان)، با نعمت و فضل پروردگار بازگشتند، در حالی که هیچ ناراحتی به آنها نرسید، و از رضای خدا پیروی کردند، و خداوند دارای فضل و بخشش بزرگی است.

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

فولادوند: در واقع این شیطان است که دوستانش را می‌ترساند پس اگر مؤمنید از آنان مترسید و از من بترسید

مکارم: این فقط شیطان است که پیروان خود را (با سخنان و شایعات بیاساس،) می‌ترساند، از آنها نترسید! و تنها از من بترسید اگر ایمان دارید!

وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَضْرُوْا اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾

فولادوند: و کسانی که در کفر می کوشند تو را اندوهگین نسازند که آنان هرگز به خدا هیچ زیانی نمی رسانند خداوند می خواهد در آخرت برای آنان بهره ای قرار ندهد و برای ایشان عذابی بزرگ است

مکارم: کسانی که در راه کفر، شتاب می کنند، تو را غمگین نسازند! به یقین، آنها هرگز زیانی به خداوند نمی رسانند. (بعلاوه) خدا می خواهد (آنها را به حال خود واگذارد و در نتیجه)، بهره ای برای آنها در آخرت قرار ندهد. و برای آنها مجازات بزرگی است.

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوُ الْكُفْرَ بِالإِيمَانِ لَن يَضْرُوْا اللَّهَ شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾

فولادوند: در حقیقت کسانی که کفر را به [بهای] ایمان خریدند هرگز به خداوند هیچ زیانی نخواهد رسانید و برای آنان عذابی دردنگ است

مکارم: (آری)، کسانی که ایمان را دادند و کفر را خریداری کردند، هرگز به خدا زیانی نمی رسانند، و برای آنها، مجازات دردنگی است!

وَلَا يَحْسِبَنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لَأَنَّفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزَدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٧٨﴾

فولادوند: و البته باید کسانی که کافر شده اند تصور کنند اینکه به ایشان مهلت می دهیم برای آنان نیکوست ما فقط به ایشان مهلت می دهیم تا بر گناه [خود] بیفزایند و [آنگاه] عذابی خفت آور خواهد داشت

مکارم: آنها که کافر شدند، (و راه طغیان پیش گرفتند)، تصور نکنند اگر به آنان مهلت می دهیم، به سودشان است! ما به آنان مهلت می دهیم فقط برای اینکه بر گناهان خود بیفزایند؛ و برای آنها، عذاب خوارکننده ای (آماده شده) است!

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَيْثَ مِنَ الطَّيْبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلَعَكُمْ عَلَىٰ الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَقَوَّلُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾

فولادوند: خدا بر آن نیست که مؤمنان را به این [حالی] که شما بر آن هستید واگذار تا آنکه پلید را از پاک جدا کند و خدا بر آن نیست که شما را از غیب آگاه گرداند ولی خدا از میان فرستادگانش هر که را بخواهد برمی گزیند پس به خدا و پیامبرانش ایمان بیاورید و اگر بگروید و پرهیزگاری کنید برای شما پاداشی بزرگ خواهد بود

مکارم: چنین نبود که خداوند، مؤمنان را به همان گونه که شما هستید واگذار؛ مگر آنکه ناپاک را از پاک جدا سازد. و (نیز) ممکن نبود که خداوند شما را از اسرار غیب، آگاه کند (تا مؤمنان و منافقان را از این این راه بشناسید؛ این بر خلاف سنت الهی است)؛ ولی خداوند از میان رسولان خود، هر کس را بخواهد برمی گزیند؛ (و قسمتی از اسرار نهان را که برای مقام رهبری او لازم است،

در اختیار او می‌گذارد) پس (اکنون که این جهان، بوته آزمایش پاک و ناپاک است،) به خدا و رسولان او ایمان بیاورید! و اگر ایمان بیاورید و تقوای پیشه کنید، پاداش بزرگی برای شماست

وَلَا يَحْسِبَنَ الَّذِينَ يَيْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيِطَّوْقُونَ مَا بَخْلُوا بِهِ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

فولادوند: و کسانی که به آنچه خدا از فضل خود به آنان عطا کرده بخل می‌ورزند هرگز تصور نکنند که آن [بخل] برای آنان خوب است بلکه برایشان بد است به زودی آنچه که به آن بخل ورزیده‌اند روز قیامت طوق گردشان می‌شود میراث آسمانها و زمین از آن خداست و خدا به آنچه می‌کنید آگاه است

مکارم: آنها که بخل می‌ورزند، و آنچه را خدا از فضل خویش به آنان داده، انفاق نمی‌کنند، گمان نکنند این کار به سود آنها است؛ بلکه برای آنها شر است؛ بزودی در روز قیامت آنچه را درباره آنان بخل ورزیدند همانند طوqi به گردان آنها می‌افکنند. و میراث آسمانها و زمین، از آن خداست؛ و خداوند، از آنچه انجام می‌دهید، آگاه است.

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَتَحْنُ أَغْنِيَاءَ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتَلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ
وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرَيقِ ﴿١٨١﴾

فولادوند: مسلمان خداوند سخن کسانی را که گفتند خدا نیازمند است و ما توانگریم شنید به زودی آنچه را گفتند و بناحق کشتن آنان پیامبران را خواهیم نوشتم و خواهیم گفت بچشید عذاب سوزان را

مکارم: خداوند، سخن آنها را که گفتند: «خدا فقیر است، و ما بینیازیم»، شنید! به زودی آنچه را گفتند، خواهیم نوشتم و (همچنین) کشتن پیامبران را به ناحق (می‌نویسیم؛) و به آنها می‌گوییم: «بچشید عذاب سوزان را (در برابر کارهایتان!)».

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾

فولادوند: این [عقوبت] به خاطر کار و کردار پیشین شماست [و گر نه] خداوند هرگز نسبت به بندگان [خود] بیدادگر نیست

مکارم: این دو به خاطر چیزی است که دستهای شما از پیش فرستاده (و نتیجه کار شماست) و خداوند، به بندگان (خود)، ستم نمی‌کند.

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهْدُ إِلَيْنَا أَلَا نُؤْمِنَ لِرَسُولِ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بُقْرَبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مّنْ
قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٨٣﴾

فولادوند: همانان که گفتند خدا با ما پیمان بسته که به هیچ پیامبری ایمان نیاوریم تا برای ما قربانی بیاورد که آتش [آسمانی] آن را [به نشانه قبول] بسوزاند بگو قطعاً پیش از من پیامبرانی بودند که دلایل آشکار را با آنچه گفتید برای شما آوردند اگر راست می‌گویید پس چرا آنان را کشتید

مکارم: (اینها) همان کسانی (هستند که گفتند: «خداوند از ما پیمان گرفته که به هیچ پیامبری ایمان نیاوریم تا (این معجزه را شبکه‌ی رشد، شبکه‌ی ملی مدارس ایران <http://www.roshd.ir>

انجام دهد) قربانی بیاورد، که آتش (صاعقه آسمانی) آن را بخورد! بگو: «پیامبرانی پیش از من، برای شما آمدند؛ و دلایل روشن، و آنچه را گفتند آوردند؛ پس چرا آنها را به قتل رساندید اگر راست می‌گوید؟!»

﴿١٨٤﴾ فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالْجُبْرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ

فولادوند: پس اگر تو را تکذیب کردند بدان که پیامبرانی [هم] که پیش از تو دلایل روشن و نوشته‌ها و کتاب روشن آورده بودند تکذیب شدند

مکارم: پس اگر (این بهانه جویان) تو را تکذیب کنند، (چیز تازه‌ای نیست؛) رسولان پیش از تو را (نیز) تکذیب شدند؛ پیامبرانی که دلایل آشکار، و نوشته‌های متین و محکم، و کتاب روشنی بخش آورده بودند.

﴿١٨٥﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَآتَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْعُرُورِ

فولادوند: هر جانداری چشنه [طعم] مرگ است و همانا روز رستاخیز پاداشهایتان به طور کامل به شما داده می‌شود پس هر که را از آتش به دور دارند و در بهشت درآورند قطعاً کامیاب شده است و زندگی دنیا جز مایه فریب نیست

مکارم: هر کس مرگ را می‌چشد و شما پاداش خود را بطور کامل در روز قیامت خواهید گرفت، پس آنها که از تحت جاذبه آتش (دوخ) دور شدند و به بهشت وارد گشتهند نجات یافته و به سعادت نائل شده‌اند، و زندگی دنیا چیزی جز سرمایه فریب نیست!

﴿١٨٦﴾ لَتَبْلَوْنَ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذِى كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

فولادوند: قطعاً در مالها و جانهایتان آزموده خواهید شد و از کسانی که پیش از شما به آنان کتاب داده شده و [نیز] از کسانی که به شرک گراییده‌اند [سخنان دل] آزار بسیاری خواهید شنید و [لی] اگر صبر کنید و پرهیزگاری نمایید این [ایستادگی] حاکی از عزم استوار [شما] در کارهایست

مکارم: بطور مسلم در اموال و نفووس خود آزمایش می‌شود و از آنها که پیش از شما کتاب (آسمانی) داده شدند (یعنی یهود و همچنین) از آنها که راه شرک پیش گرفته‌اند سخنان آزار دهنده فراوان خواهید شنید، و اگر استقامت کنید و تقوی پیشه سازید (شایسته تر است) زیرا اینها از کارهای محکم و قابل اطمینان است.

﴿١٨٧﴾ وَإِذَا أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتَبْيَنَنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكُنُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَأَشْتَرَوْا بِهِ ثُمَّنَا قَلِيلًا فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ

فولادوند: و [یاد کن] هنگامی را که خداوند از کسانی که به آنان کتاب داده شده پیمان گرفت که حتماً باید آن را [به وضوح] برای مردم بیان نمایید و کتمانش ممکن نیست آن [عهد] را پشتسر خود انداختند و در برابر آن بهایی ناچیز به دست آورده و چه بد معامله‌ای کردند

شبکه‌ی رشد، شبکه‌ی ملی مدارس ایران

مکارم: و (بخاطر بیاورید) هنگامی را که خداوند از اهل کتاب پیمان گرفت که حتما آنرا برای مردم آشکار سازید و کتمان نکنید، اما آنها آنرا پشت سر افکندند، و به بهای کمی مبادله کردند، چه بد متاعی خرند؟

لَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسِبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِّنَ الْعَذَابِ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾

فولادوند: البته گمان میر کسانی که بدانچه کرده‌اند شادمانی می‌کنند و دوست دارند به آنچه نکرده‌اند مورد ستایش قرار گیرند قطعاً گمان میر که برای آنان نجاتی از عذاب است [که] عذابی دردنگ خواهد داشت

مکارم: گمان میر آنها که از اعمال (زشت) خود خوشحال می‌شوند و دوست دارند در برابر کار (نیکی) که انجام نداده‌اند مورد ستایش قرار گیرند از عذاب (الهی) برکنارند، (بلکه) برای آنها عذاب دردنگی است.

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾

فولادوند: و فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست و خداوند بر هر چیزی تواناست
مکارم: حکومت آسمانها و زمین از آن خدا است و خدا بر همه چیز توانا است.

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيلِ وَالنَّهَارِ لِآيَاتٍ لُّؤْلِي الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾

فولادوند: مسلمان در آفرینش آسمانها و زمین و در پی یکدیگر آمدن شب و روز برای خردمندان نشانه‌هایی [قانع کننده] است

مکارم: مسلمان در آفرینش آسمانها و زمین و آمد و رفت شب و روز، نشانه‌های (روشنی) برای صاحبان خرد و عقل است.

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِياماً وَقُعُوداً وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ
هَذَا بَاطِلاً سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾

فولادوند: همانان که خدا را [در همه احوال] ایستاده و نشسته و به پهلو آرمیده یاد می‌کنند و در آفرینش آسمانها و زمین می‌اندیشند [که] پروردگارا اینها را بیهوده نیافریده‌ای منزه‌ی تو پس ما را از عذاب آتش دوزخ در امان بدار

مکارم: همانها که خدا را در حال ایستادن و نشستن و آنگاه که بر پهلو خوابیده‌اند، یاد می‌کنند، و در اسرار آفرینش آسمانها و زمین می‌اندیشند، (و می‌گویند) بار الها این را بیهوده نیافریده‌ای، منزه‌ی تو، ما را از عذاب آتش نگاه دار.

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿١٩٢﴾

فولادوند: پروردگارا هر که را تو در آتش درآوری یقیناً رسواش کرده‌ای و برای ستمکاران یاورانی نیست

مکارم: پروردگارا، هر که را تو (به خاطر اعمالش) به آتش افکنی، او را خوار و رسوا ساخته‌ای، و این چنین افراد ستمگر هیچ یاوری نیست.

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِي لِلإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفَرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا

مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾

فولادوند: پروردگارا ما شنیدیم که دعوتگری به ایمان فرا می‌خواند که به پروردگار خود ایمان آورید پس ایمان آوردیم پروردگارا گناهان ما را بیامز و بدیهای ما را بزدای و ما را در زمرة نیکان بمیران

مکارم: پروردگارا، ما صدای منادی توحید را شنیدیم، که دعوت می‌کرد به پروردگار خود ایمان بیاورید و ما ایمان آوردیم، (اکنون که چنین است) پروردگارا، گناهان ما را ببخش، و ما را با نیکان (و در مسیر آنها) بمیران!

رَبَّنَا وَآتَنَا مَا وَعَدْنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

فولادوند: پروردگارا و آنچه را که به وسیله فرستادگانست به ما وعده داده‌ای به ما عطا کن و ما را روز رستاخیز رسوا مگردان زیرا تو وعده‌ات را خلاف نمی‌کنی

مکارم: پروردگارا، آنچه را به وسیله پیامبران ما را وعده فرمودی، به ما مرحمت کن، و ما را در روز رستاخیز رسوا مگردان، زیرا تو هیچگاه از وعده خود تخلف نمی‌کنی.

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرَ أَوْ أُنْثَى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتُلُوا لَا كُفَرَنَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا دُخْلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الشَّوَّابِ ﴿١٩٥﴾

فولادوند: پس پروردگارشان دعای آنان را احابت کرد [و فرمود که] من عمل هیچ صاحب عملی از شما را از مرد یا زن که همه از یکدیگرید تباہ نمی‌کنم پس کسانی که هجرت کرده و از خانه‌های خود رانده شده و در راه من آزار دیده و جنگیده و کشته شده‌اند بدیهایشان را از آنان می‌زدایم و آنان را در باغهایی که از زیر [درختان] آن نهرها روان است درمی‌آورم [این] پاداشی است از جانب خدا و پاداش نیکو نزد خداست

مکارم: خداوند درخواست آنها (صاحبان خرد که درخواستهای آنها در آیات سابق گذشت) را پذیرفت (و فرمود) من عمل هیچ عمل کننده‌ای از شما را، خواه زن باشد یا مرد ضایع نخواهم کرد، شما همگی همنوعید و از جنس یکدیگر، آنها که در راه خدا هجرت کردند، و از خانه‌های خود بیرون رانده شدند، و در راه من آزار دیدند، و جنگ کردند و کشته شدند سوگند یاد می‌کنم، که گناهان آنها را می‌بخشم، و آنها را در بهشت‌هایی که از زیر درختان آن نهرها جاری است، وارد می‌کنم، این پاداشی است از طرف خداوند، و بهترین پاداشها نزد پروردگار است.

لَا يَغُرِّنَكَ تَقْلُبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ﴿١٩٦﴾

فولادوند: مبادا رفت و آمد [و جنب و حوش] کافران در شهرها تو را دستخوش فریب کند

مکارم: رفت و آمد (پیروزمندانه) کافران در شهرها تو را نفرید!

مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾

فولادوند: [این] کالای ناچیز [و بخوداری اندکی] است سپس حایگاهشان دوزخ است و چه بد قرارگاهی است

مکارم: این متاع ناچیزی است، و سپس حایگاهشان دوزخ، و چه بد حایگاهی است؟!

لَكِنَ الَّذِينَ آتَقُوا رَبَّهِمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلاً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ

خَيْرٌ لِلَّاءِبَارِ ﴿١٩٨﴾

فولادوند: ولی کسانی که پروای پروردگارشان را پیشه ساخته‌اند باعهایی خواهند داشت که از زیر [درختان] آن نهرها روان است در آنجا جاودانه بمانند [این] پذیرایی از جانب خداست و آنچه نزد خداست برای نیکان بهتر است

مکارم: ولی آنها که (ایمان دارند، و) از پروردگارشان می‌پرهیزنند، برای آنها باعهایی از بهشت است، که از زیر درختان آن نهرها جریان دارد، و همیشه در آن خواهند بود، این، نخستین، پذیرایی است که از خداوند به آنها می‌رسد، و آنچه در نزد خدا است، برای نیکان بهتر است.

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاصِّيَّةً لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرٌ هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾

فولادوند: و البته از میان اهل کتاب کسانی هستند که به خدا و بدانچه به سوی شما نازل شده و به آنچه به سوی خودشان فرود آمده ایمان دارند در حالی که در برابر خدا خاضعنده و آیات خدا را به بهای ناچیزی نمی‌فروشنند اینانند که نزد پروردگارشان پاداش خود را خواهند داشت آری خدا زودشمار است

مکارم: و از اهل کتاب، کسانی هستند که به خدا، و آنچه بر شما نازل شده، و آنچه بر خود آنان نازل گردیده، ایمان دارند؛ در برابر (فرمان) خدا خاضعنده؛ و آیات خدا را به بهای ناچیزی نمی‌فروشنند. پاداش آنها، نزد پروردگارشان است. خداوند، سریع الحساب است. (تمام اعمال نیک آنها را به سرعت حساب می‌کند، و پاداش می‌دهد).

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

فولادوند: ای کسانی که ایمان آورده‌اید صبر کنید و ایستادگی ورزید و مرزها را نگهبانی کنید و از خدا پروا نمایید امید است که رستگار شوید

مکارم: ای کسانی که ایمان آورده‌اید! (در برابر مشکلات و هوسها) استقامت کنید و در برابر دشمنان (نیز)، پایدار باشید و از مرزهای خود، مراقبت کنید و از خدا بپرهیزید، شاید رستگار شوید!